

Lapunk mai száma 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-38. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 230. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. OKTÓBER 12. SZERDA.

ARA: 10 FILLER

Gróf Klebelsberg Kunó meghalt

— Tudósítás a 3. oldalon. —

Klebelsberg Kunó

A magyar kulturpolitikának nagy gyászja van: meghalt gróf Klebelsberg Kunó volt kultuszminister, kinek neve sok-sok kulturintézményünk falába van bevésve, ki a magyar kulturpolitikát kiragadta a trianoni aléltásból, ki néhány év alatt működése területén évtizedek mulasztásait pótolta. A gazdasági válság szárnyát szegte sok szárnyaló tervének és ragyogó gondolatának, de azt is, amit megvalósított, méltán hirdeti nevét az utókor számára.

Klebelsberg Kunó grófot élete utolsó szakában sok gáncs érte, pazarlással vádolták, de a történelem, az elkövetkező idők neki adnak igazat. Mert a gazdasági válság, a ma nyomorusága egyszer mégis csak elmúlik, de megmarad az a sok alkotás, mely az ő nevéhez fűződik és az utókor áldva emlegeti nevét, mint olyanét, ki a nehéz időkben is maradandó kulturalkotásokat teremtett. Ezek az alkotások fennmaradnak még akkor is, mikor a mostani válság már csak rossz álom lesz, ezek az alkotások éreztetik hatásukat arra a nemzedékre, melynek hivatása a jobb magyar jövő kiharcolása és megteremtése.

Kulturfőlényt hirdetett egész miniszteri működése alatt Klebelsberg Kunó gróf. Politikai ellenfelei gúnyként kapták fel ezt a mondást, pedig a legszenlebb és legjobb szándéku célkitűzés volt. A maradék magyarság számára nem maradt más út a nemzetek versenyében, mint az, hogy fejlett kulturájával és műveltségével tűnjön ki és ezzel a fölényrel vívja ki a népek nagy családjában az elismertetést és vele együtt a trianoni igazságtalanság reparálását. Klebelsberg azt vallotta, hogy a magyarságra nagy hivatás vár a Duna medencéjében és azt a hivatást csak a kultura eszközeivel töltheti be. Az a kulturafőlény nem is volt esillogó délibáb, hanem céltudatos munkával valóság lett, melynek gyümölcse még ezután válik igazán a nemzet összesége javára.

Debrecen, az egyetemi város osztozik Klebelsberg halála fölötti országos gyászban. Kultuszministersége alatt épült ki Debrecen világhíres egyeteme, melynek az elhunyt államférfiu disz-doktora is volt. Éppen a debreceni egyetem grandiózitása mutatja, hogy mit jelent egy nemzet életében és mit jelent egy nemzet megbecsülése szempontjából ilyen kulturális alkotás. Szinte naponként szem- és fültanulni lehetünk a külföldiek elragadtatásának, aminek a külföldi lapokban, folyóiratokban is megvan a kellő visszhangja bizonyosságul a magyar nemzet elért kulturafőlényének.

A magyar kultura fáradhatatlan

Gömbös miniszterelnök nagy átfogó programot adott a képviselőházban

A munkásosztály és polgári társadalom összefogását, felekezeti békét hirdetett a miniszterelnök -- „A zsidókérdésben revideáltam állásponyomat” -- „A titkos választójog alapján állok” -- Beillesztem a magyar munkásságot a nemzet társadalmába” -- Leszállítják a kamillábat -- A gazdasági kérdések rendezése

Budapest, október 11. A képviselőháznak nagy napja volt tegnap. Gömbös Gyula miniszterelnök mutatkozott be a Házban és tartotta meg nagyszabásu programbeszédét. A miniszterelnök programja teljesen átfogta a nemzeti élet minden kérdését és méltán kiérdemelte azt az érdeklődést, mely megelőzte és azt a helyeslést, mely fogadta.

A képviselőház ülésen délelőtt 10 órakor kezdődött, de már jóval előbb megteltek a padok és zsufolásig tömve voltak a karzatok.

A KORMÁNYZÓ KÉZIRATA.

Almásy László házelnök a formalitások elintézése után felolvasta a kormányzó kéziratát, mely üdvözlét az új kormányhoz.

„Kérem, hogy az Isten áldása kísérsje a kormány és az országgyűlés munkáját a haza javára és dicsőségére”. — írta a kormányzó.

Nagy éljenzés kíséerte a kormányzó kézirat felolvasását, mely után nyomban szólsra jelentkezett Gömbös Gyula miniszterelnök.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK BESZÉDE.

Általános figyelem közepette emelkedett fel ezután ismét helyéről Gömbös Gyula miniszterelnök, hogy elmondja programját.

— Felszólalásomat azzal kezdem — mondotta —, hogy a mult kormány politikájával szemben itt az ország színe előtt végzett munká-

..... harcosa immár pihenni tért. Ravatalánál el kell némulni minden gáncsának és igaztalan kritikának. Még ellenfelei is el kell hogy ismerjék: alkotó elme volt nagy koncepcióju férfin, kinek a nemzet sokat köszönhet. És ha a huszmillios Nagy-Magyarország kultuszminiszterének rendelle volna a sors nemzetét az első közé emelte volna. De még így is elesettségekben a kultura erejét adta népének, mint a jobb jövő zálogát.

jáért leghálásabb és legőszintébb köszönetemet fejezem ki. (Zajos éljenzés). Mikor mint miniszterelnök először jelenek meg a Ház előtt, arra kérem a Házat, hogy fejtegetéseimet ne pártpolitikai szempontból tegye bírálat tárgyává.

Gömbös Gyula miniszterelnök.

— Ez a nemzet — folytatta — függvénye a nagy világpolitikai eseményeknek, tehát elsősorban a világgazdasági krízissel kívánok foglalkozni. Felfogásom szerint már jóval a világháború előtt a tőke és a munka közti harcban

Új világnézet fejlődött ki.

E tőke és munka közti harcban a munkásság észrevéve azt, hogy a világ akkori hatalombirtokosai nem értik szavukat, éles harerszánták magukat és osztályharera törekedtek. Törekvésük az volt, lebontani az osztályuralmat a polgári részről és helyreállítani, biztosítani a munkásság uralmát a polgársággal szemben.

A TÁRSADALMI RÉTEGEK ÖSSZEFOGÁSA.

— Ez az osztályuralmi törekvés — nézetem szerint — a szovjetben nyer kifejezést, egy olyan politikai irányzatban, amely mindazokat az értékeket, amelyekhez mi, a nemzeti Magyarország hirdetői ragaszkodunk, semmivé akarja tenni. Ilyen tendenciákat nem tudok elismerni.

A nemzet akkor lesz erős és boldog, ha minden társadalmi rétege összefog.

Egy nemzet sem engedheti meg magának azt a luxust, hogy értékes társadalmi rétegei a politikai életből kiküszöböltsenek. — Azt tartom, hogy

a szociáldemokratáknak és a munkásképviseleknek revizio alá kell venniök a maguk felfogását és ehhez a reviziohoz minden polgári társadalomhoz tartozó, komoly gondolkozású férfiú csatlakozni fog.

MUNKÁS ÉS POLGÁR TESTVÉRKÉNT ÁLLJON EGYMÁS MELLETT.

— A munka és tőke közti viszonyban a kiegyensúlyozottságon van a hangsúly, amelynél nem nélkülözheti a társadalom a munkásságot és úgy tudom, hogy az egész nemzet vágyódik ezután. Módot kívánok találni, hogy a magyar munkás és a magyar polgár testvérként álljanak egymás mellett a nemzet nagy küzdelmében. (Zajos éljenzés és taps a jobboldalon és a középben).

— Jogot, szabadságot, munkát! kiáltják a szocialisták. Nagy zaj támad erre a jobboldalon:

— Ujabbakat mondjanak! Ez régi melódia! — kiáltják a szocialisták felé.

Gömbös: Többször hangoztattam hogy a társadalmi osztályok között mesterségesen felállított vá-

laszfalak lerombolása komoly elhatározásom.

Nem engedem kisajátítani a munkásságot a szociálista pártnak. (Nagy taps a jobboldalon és a középben).

A munkásságnak itt van a helye azok között, akik fel akarják építeni és megakartják erősíteni ezt az országot. (Taps a jobboldalon, zaj a szocialistáknál). Megakartják erősíteni ezt az országot, melynek történelmi elhivatottsága megvan és amelyről az egész nemzet meg van győződve.

— Én tudom, hogy ennek a csatlakozásnak egy feltétele van: a becsületes önzetlenség a munkássággal szemben és bizonyos elhatározás a tőke és a polgári társadalom részéről is. Meg vagyok győződve, hogy a polgári társadalom és a tőke, megérti az idők szavát és megérti, hogy az ország életében, ebben a komplikált érszerkezetben nem hiányozhat a munkásság kereké.

A BÉKEREVIZIO ÉRDEKE A VILÁGNAK ÉS MAGYAR ORSZÁGNAK EGYARÁNT.

Ezután a külpolitikai kérdésekkel foglalkozott Gömbös. Becsületesen megvallom — úgy mond —, hogy miután a békét olyan atmoszférában kötötték, amelyet bizonyos érzelmek fűtöttek, helyes a békerekvizio gondolatával foglalkozni. (Nagy taps a Ház minden oldalán). Ez érdeke a világnak és Magyarországnak egyaránt. — Akkor, amikor mindenütt a világbékeről beszélnek, nem lehetnek kitagadott népek a népek között. Ha van nép, amely egyenjogúságot kívánhat, úgy ez a magyar nemzet, amelyről mindenki tudja, hogy a nyugati civilizáció őre volt. (Élénk helyeslés és taps).

— Nem felszerelést akarunk, — nem háborús politikát, de ha az egyik oldalon nem szerelnek le, mi is ragaszkodunk ahhoz, hogy megtegyük nem a háborús, hanem békéletes intézkedéseinket. Élénk helyeslés.

AZ ERKÖLCSÖK LAZULÁSA.

— Másik oka a krízisnek a lezüllett erkölcs, az élvhajzás, a szülők és gyermek viszonyának lazulása, de elsősorban az igazi hitélet visszaesése. Azt is állítom, hogy politikai krízisek is vannak, amelyek azonban parlamenti krízisnek is nevezhetők.

— Nálunk atavisztikusnak jelentkezik a kritikára való hajlandóság.

Elismerem a kritika jogosultságát, ha az építő, de a mindenáron szárbarántás nem szolgálja a nemzet ügyét és ezen a téren is revízióra van szükség.

Esztergályos János: Fellendül a szájkosáripár. (Zaj a baloldalon, elnök csenget.)

NEM TÁRGYILAGOS A KRITIKA, MELY BETHLEN RENDSZERÉT ELITÉLI.

Gömbös Gyula miniszterelnök: Nem lehet tárgyilagos kritika az, amely Bethlen István rendszerét elítéli. (Nagy helyeslés és taps a jobboldalon és középben.)

— Bethlen Istvánt úgy fogja a történetíró odaállítani, mint aki többet tett az ország érdekében, mint amennyit veszített. (Nagy taps és helyeslés a jobboldalon és középben, zaj és ellentmondások a baloldalon.)

— Ne akarjunk mások gyengéin nagyoknak látszani. Mindenki a maga helyén tegye meg a kötelességét.

Rassay Károly közbeszólásában azt mondta, hogy líra az, amit eddig elmondtam. Ha a nemzetnek szolgálni akarok, lehetetlen, hogy a nagy elgondolásokat magasabb szemszögbe beállítva ne mondjam el.

MAGYAR POLITIKA — KELET-EURÓPA FELÉ.

— Egyik elmondott beszédemben azt hangoztattam, hogy Magyarországnak Kelet-Európa felé kell politikát folytatnia.

Gömbös telekezeti békét hirdet

Gömbös Gyula miniszterelnök: Szeretek nyíltan és világosan beszélni. A keresztény telekezetek közti békét, mint protestáns ember, mélyen kívánom, de kívánom a zsidókkal szemben is, amely kérdéssel külön kívánok foglalkozni. A zsidóság elvárhatja tőlem, hogy nyíltan és őszintén beszéljek vele erről a helyről. Megintertellétek Miskolcon a protestánsok és katolikusok és akkor azt mondtam nekik, hogyha korbáccsal üt egy katolikus, azt is eltűröm a testvériség érdekében. (Nagy taps és éljenzés.)

— A zsidóságnak azt mondom, hogy a zsidókkal szemben revideáltam álláspontomat.

(Halljuk! Halljuk! — felkiáltások minden oldalán.)

— A zsidóságnak azt a részét, amely sorsközösséget érez és ismer el a nemzettel, testvéremnek kívánom tekinteni.

(Helyeslés.) Láttam a háboruban zsidó hőseket, akik világgal küzdöttek.

Ismerem zsidó vezetőket, akik velem imádkoznak a nemzet boldo-

Ezt fel kell ismernie a nemzetnek és remélem, felismerik azok is, akik a dunai kérdéssel foglalkoznak.

A Duna-medencében Magyarország nélkül semmiféle politikát folytatni nem lehet.

gulasért és jóvőjéért,

ezeket testvéreimnek ismerem el. Azokat a zsidókat, akik nem tudnak beilleszkedni a nemzet sorsközösségébe, elsősorban ők fogják elítélni. (Helyeslés és taps.)

AZ ÖNCÉLU BÜROKRÁCIA ELLEN.

— Rátérek ezután — mondotta a miniszterelnök — az egyes tárcák körébe tartozó kérdésekre és újból hangsúlyozom, hogy amit a kormány tesz, kizárólag magas nemzeti érdekek szempontjából teszi és azt mondom, hogy öncélú hivatal, öncélú bürokrácia nem létezik számomra. (Nagy, hosszantartó taps és éljenzés minden oldalán.)

A rádió és repülőgép korszakában nem engedhető meg, hogy pipázó magyarok üljenek a hivatali székekben.

Meg vagyok győződve, hogy a magyar tisztviselői kar megérzi, hogy egy új világ kezdődik, a gyors, becsületes munka és a teljes mértékű kötelesség teljesítés ideje. (Általános helyeslés.)

A titkosság alapján állok

Politikai ellenfeleimet nem trükkökkel akarom legázolni, hanem nyílt versenyt engedek.

Az a meggyőződés, hogy a magyar fajta őszintén megérzi, ki hirdet igazi eszméket és ki hirdet áleszméket. A szabadságjogok gyakorlásában korlátokat is szabok, ezek azonban tágak lesznek.

Mindenkit, aki a nemzet érdekében dolgozik, velem együtt dolgozónak tartok, de mindenki, aki a nemzet ellen dolgozik, elkeseredett ellenfelet fog bennem találni.

A választófog kérdésében a titkosság elvi álláspontján állok.

A titkosság elvi álláspontjára helyezkedem azért, mert nem szeretek a lelkeken tiporni. Függetlenségben levő magyar állampolgárok választójoga nem ér semmit. Programom a titkosság megvalósítása, a nemzet érdekeinek fokozott képviselése mellett.

— Az igazságszolgáltatás terén ez a kormány a pártatlanság kormányza kíván lenni. Azt a böles intézkedést, amely a bírói függetlenségben nyilvánul meg, száz százalékkal akarom megvalósítani. Nagy a tisztelem az Ügyvédi Kamarával szemben, de a zsaroló ügyvéd típusát nem tűröm meg.

Az ügyvédi kamarák olyan magas etikai nívón állanak, hogy önmaguk kirekesztik a nem közéjük valókat.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSNAK IGAZODNI KELL A GAZDASÁGI HELYZETHÉZ.

— A legfontosabb feladatnak az államháztartási egyensúly fenntartását tekintem.

Az államháztartásnak igazodnia kell a gazdasági helyzethez. Az állami igaz-

gatást éppen ezért racionalizálni kell és olcsóbbá kell tenni.

Minden fölösleges kiadást törölni kell,

mert az ilyen megtakarításokkal erősítjük az adóalanyokat.

— Az állami gépezet be van tokosodva,

Évtizedek óta ugyanaz a rendszer él és nem veszi tekintetbe az élet fejlődését. (Nagy taps.)

Az állami apparátusnak hozzá kell igazodnia a mai helyzethez.

Öszintén meg kell mondanom a tisztviselőtársadalomnak, hogy

én a mai rendet nem helyeslem, mert szerintem a szelekció hiánya nem szolgálja a közérdeket. Lehetetlenség csak szolgálati éveket gyűjteni, tekintet nélkül a kapacitásra.

AZ ADÓT FIZETNI KELL.

Gömbös miniszterelnök: Magukról állítanak ki éretlenségi bizonyítványt azok, akik az adók beszedését megnehezítik. A leghatározottabban ellenzem az ilyen tendenciát. Erről a helyről, — felelősségem tudatában — elsősorban

a nagyokhoz fordulok és kérem őket, hogy ne adjanak rossz példát.

(Helyeslés.) Fizessék elsősorban ők rendesen az adót, mert a magam esetéből tudom, hogy a kisemberek a nagyoktól vesznek példát.

— Az összes adófizetésre vonatkozó utasításokat és rendeleteket revízió alá kell venni.

Az adórendszer egyszerűbbé, áttekinthetőbbé és igazságosabbá kell tenni. (Nagy taps.)

Ulain Ferenc: Olyan jól beszél, hogy átülhetne erre az oldalra.

A kormány elhatározta a kamat leszállítását

Gömbös Gyula miniszterelnök: Helyeslem a takarékoskosságot, de csak az állami életben.

A magánember gyűjtson tőkét, de ne kuporgasson, mert nekem nem tetszik az olyan ember, aki gyűjti az állásokat, de heneget azzal, hogy celluloidgallérban jár.

(Viharos derűltség és taps a Ház minden oldalán.)

Én a kapitalizmus vezetését tartom szükségesnek, de magát a kapitalizmust fenntartandónak vélem, mert ez a vi-

lágnezetem. (Mozgás a szociáldemokratáknál.) Hiába inogtatnak a szociáldemokrata képviselő urak, önök inkább szövetségesei ennek a kapitalizmusnak, mint ellenségei. Mert

ha a kapitalizmus reális politikát fog folytatni, önöknek nem lesz talajuk. Önök a kapitalizmus kényszeréből élnek.

(Nagy taps a kormánypárton és a középben.)

— Ajánlom önöknek nyugati vezetői példáját, akik revízió alá vet-

ték politikájukat.

— A tőkének be kell illeszkednie a nemzet életközösségébe. Ezért elhatározta a kormány a kamat leszállítását

és ebben a tekintetben már a közelnapokban konkrét intézkedéseket te-
szünk.

Mostani hitelszerevezetünk komplikált, körülményes és drágító.

HARMÓNIAI KELL BIZTOSÍTANI A FÖLD, AZ IPAR ÉS A KERESKEDELEM ÉRDEKEI KÖZÖTT.

— Nagy probléma a külföldi és bel-
földi adósságok kérdése.

Mi egyoldalú intézkedésekre nem kívánjuk magunkat rászánni. Olyan megállapodásnak kell létrejönni, amely a nemzet érdekét szolgálja. De minden más adósság is égető probléma. A leg-
rövidebb időn belül konkrét intézkedéseket fogunk tenni. Első feladat tehát az olyan átmeneti intézkedés, amely

a termelő egyedeket megmenti a köz számára. Harmóniát kell biztosítani a föld, az ipar és kereskedelem érdekei között.

A földbirtokpolitikának egyik nagyon jelentős része a telepítés.

— Ha bizonyos körökben az adók nem folynak be — folytatta Gömbös emelkedett hangon, — ajánlatot fogok majd tenni, hogy

a háromszázezer pengős adóhátralékosok földben róják le adójukat.

Azt hiszem, lesz sok nagy- és mammutbirtokos, aki ezt önként fel fogja ajánlani.

A KÖZÜZEMEKRŐL ÉS A KARTELEKRŐL.

A közüzemek kérdésében elvi álláspontja a kormánynak, hogy a közüzemek csak olyan mértékben tartandók fenn, amint magasabb érdekek megkívánják.

Minden más közüzemet hajlandók vagyunk lebontani, mert azt akarjuk, hogy

a magángazdaság érvényesüljön és az állam hivatalon konkurrenciája szűnjön meg.

A kartelekkel szemben is, amennyiben ezek nem szolgáltatják a közönség érdekeit, úgy járunk el, mint általában mindazokkal szemben, akiknek működése a közönség rovására megy.

KULTURPOLITIKÁNK.

— Ami a kulturpolitikát illeti, ennek is szervesen bele kell illeszkednie a nemzet életébe.

Nemzeti, magyar kulturára van szükség.

A tanítóság, a tanárság és az egyetemek első pionírjai a nemzetnek.

MUNKANÉLKÜLI SEGÉLY NINCS, MUNKALKALMAT TEREMTENI KÖTELESSÉG.

Gömbös: A rokkantkérdést is intézményesen kívánom rendezni és azt hiszem, az egész Ház helyesléseivel találkozik ezen a téren. Ebbe kapcsolhatok bele egy másik nagyfontosságú problémát:

a munkanélküliség kérdését.

A kormány hivatalos álláspontja az, hogy

munkanélküli segély nincs, munkalkalmak teremtése azonban kötelesség.

Ha rálépünk a munkanélküli segély útjára, nincs megállás és destruáljuk a munka fogalmának szentségét. És a munkanélküliek támogatását államigazgatási feladatnak és nem pártpolitikai feladatnak tekintem.

— Az éhezőknek kenyert kell adni és annak a kötelessége a segítségnyújtás, aki erre anyagilag képes.

A munkanélküliek támogatása nem az önök privilégiuma — mutat Gömbös miniszterelnök a szociáldemokratákra —, hanem a mi kötelességünk.

Ezekben voltam bátor felsorakoztatva

gondolataimat és ismertetni azt a világ-
nézetet, amelybe beilleszkedem, mint
kormányelnök.

Propper Sándor: Hat hónap!
Gömbös miniszterelnök: Az időről
ne beszéljünk, mert

az energiák lehetősége ismeretlen
önök előtt.

(Derűtlenség jobbról.) Én jól tudom:
teljességet senki sem adhat.

Ezért szólítottam fel mindenkit
hogy jöjjön segítségemre.

Bennem mindenki tárgyilagos bíróra
talál.

Nem vagyok esőkönyvs ember, aki
ragaszkodik elgondolásaihoz.

Ha meggyőzőnek elgondolásom helyte-
lenségéről készséggel megadom
magam. Hittel és elhatározottsággal
megyek utamon.

Nem hirdetek délibábos magyar
egyet, hanem életvalóságot,

Tudom, hogy sziklás és göröngyös az
út, amelyen járok, de kötelességtelje-
sítésben és hazafiai szeretetben első
akarok lenni.

Viharos tapsokkal és éljenzéssel fo-
gadták Gömbös Gyula beszédét. Első-
nek Pesti Pál sietett Gömbös Gyulát
üdvözölni, másodikként Bethlen István
gróf gratulált. A kormánypárti kép-
viselők sorra Gömbös Gyula elé járul-
tak és mindnyájan üdvözölték. Az el-
nök tíz percre az ülést felfüggesztette.

HOZZÁSZÓLÁSOK.

A miniszterelnöki programbeszédhez
elsőnek Östör József szólott hozzá az
egységespárt részéről. Ha valaha szim-
pátiával fogadtak kormányt, ugymond,
akkor ezt igen. Az az érzése, hogy új
honalapítás előtt állunk, melynek egyik
hivatott vezére az új miniszterelnök
lesz. A párt teljes odaadással támo-
gatja a kormányt.

Turi Béla beszélt aztán a keresztény-
párt nevében. Örülünk az új tempó-
nak, — mondotta, — majd pártjának
legitimista álláspontját fejtegette. Vé-
gül deklarációt olvasott fel, mely szer-
int szabad kezét tart fenn magának.

Gaal Gaszton kritikai megjegyzése-
ket fűz a miniszterelnök beszédéhez.
Azt mondja, hogy a program csak szá-
vakkból állott.

Gömbös: Jönnek a tethek.
Gaal Gaszton beszéde további során
általános moratóriumot kívánt, majd
a mezőgazdasági krízisről beszélt. Hogy
mezőgazdasági terményeinket nem tud-
juk elhelyezni, részben mi vagyunk az
okai mert mi kezdjük a gazdasági el-
zárkózás politikáját.

Bethlen István: Ez nem áll.
Felkiáltások az egységes pártion:
Nem így van! Nem mi kezdjük!
Gaal Gaszton beszéde további során
azt mondja hogy míg szembe nem
szállnak a bankuralommal, a mai hely-
zetből kibontakozni nem lehet. Beszé-
dét így fejezi be:

— Most még, minő magánember,
annyit teszek hozzá fejtegetéseimhez,
hogy

szerecsét kívánok a miniszter-
elnök urnak.

A Ház azután elfogadja az elnök
napirendi javaslatát, mely szerint a
legközelebbi ülés szerdán lesz és azon
folytatják a kormányprogram vitáját.

Olyan uriembert vagy urhölgyet

keres előkellő intézet, aki ki-
tűnő összeköttetéssel és keres-
kedelmi tapasztalata folytán
szervezői és üzletszerzői
működésre kiválóan alkalmas.
Szakszerű beoktatás bevált
tisztviselők útján. Jutalékos
próbaidő, majd alkalmazás
fixummal és jutalékkal. Élet-
rajzzal ellátott pályázatokat
»VÉGLEGES ÁLLÁS«
jeligére a kiadóhivatalba ké-
rünk.

Gróf Klebelsberg volt kultusz- miniszter paratífuszban meghalt

A kormány a nemzet halottjának tekinti - Pénteken temetik és a szegedi Fogadalmi templomban helyezik örök nyugalomra - A ravatalnál gróf Bethlen István bucszatja volt minisztertársát

Budapest, október 11. Kedden dél-
után az egész fővárost futótűzként járta
be az a hír, hogy gróf Klebelsberg
Kunó ny. vallás- és közoktatásügyi mi-
niszter a Korányi klinikán meghalt.
Gróf Klebelsberg Kunó október
2-án betegedett meg s ekkor ment
be a Korányi klinikára, paratifu-
szos tünetekkel.

Klebelsberg Kunó gróf már napok óta
panaszkodott, hogy gyengélkedik, de
azért Szegeden és Nyíregyházán részt-
vett az Alföldi Bizottság ülésein.

AZ UTOLSÓ NAP.

Kedden délelőtt még meglátogatta
dr. Karczaghy professzor, Bethlen Ist-
ván gróf háziorvosa, vele beszélte meg,
hogy amikor Klebelsberg elhagyja a
kórházat, azonnal Olaszországba uta-
zik, hogy betegségét kiheverje. Gróf
Klebelsberg Kunón minden délutánját
a beteg ágyánál töltötte.

BEKÖVETKEZIK A HALÁL.

Kedden délelőtt Klebelsberg Kunó
gróf kitűnő hangulatban volt. Politiká-
ról beszélgetett a hozzátartozókkal és
az orvosokkal. Délután 4 órakor azon-
ban panaszkodott, hogy rosszul érzi
magát, mire az orvosok injekciót adtak
neki s utána jobban is lett. Este újból
rosszul érezte magát, az orvosok oxig-
ént adta a betegnek.

Az oxigén belélegzése után elveszít-
ette eszméletét, de újra magához
tért s alig hallható hangon mon-
dotta — s ezek voltak utolsó sza-
vai — adjanak egy kis oxigént. Ez
háromnegyed 5 órakor volt. Ez-
után csendesen lélegzett s 5,05
órákor utolsó sóhajtás tört ki mel-
lől, meghalt.

Azonnal telefonáltak Hómann Bálint
kultuszminiszternek, aki néhány perc
mulva a klinikára érkezett. Értesítést
kapott Gömbös Gyula miniszterelnök
is, aki részvétáviratot küldött az öz-
vegyhez. Néhány perc mulva a klini-
kán volt bárciházi Bárczy István ál-
lamtitkár is.

Ezután Klebelsberg Kunó gróf je-
leségét is felhívták azzal, hogy
férje rosszul érzi magát s csak a
klinika előcsarnokában tudatták
vele, hogy férje meghalt.

Klebelsberg Kunó gróf özvegye a
professzor társaságában megrendülve
ment be a halott ágyához, majd a pro-
fesszor szobájába ment, ahol fogadta a
részvétlátogatókat.

SZEGEDEN HELYEZIK ÖRÖK NYUGALOMRA.

Petri Pál államtitkár annak adott ki-
fejezést, hogy

Klebelsberg Kunó grófot Szegeden
helyezik örök nyugalomra, hiszen
Klebelsberg Kunó gróf még életé-
ben többször hangzott, hogy
halála után Szegeden akar nyu-
godni.

Minden valószínűség szerint a nagy
halottat a Szegeden a Fogadalmi tem-
plom alatt elkészített sírboltban helye-
zik örök nyugalomra.

A NEMZET HALOTTJA.

Klebelsberg Kunó gróf volt kultusz-
miniszter halálának hírére a kormány
tagjai tanácskozársra ültek össze s ez al-
kalmmal kijelentették hogy

Klebelsberg Kunó grófot a nemzet
halottjának tekinti.

A temetés pénteken 14-én később meg-

határozott időpontban lesz. A Kormány
felkérésére a gyászszertartást Glattfel-
der Gyula csanádi megyéspüspök fogja
végezni.

A ravatalnál elsőnek Bethlen Ist-
ván gróf buczzatja volt minisz-
tertársát,

majd a Kormány, a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia, a Magyar Történelmi
Társulat, valamint a többi tudományos
és kulturális intézmények, egyesületek
élén Hómann Bálint kultuszminiszter
mond gyászbeszédet. Az egységes párt
nevében Váry Albert képviselő beszél.
A gyászszertartás után a halottat Sze-
gedre szállítják és a Fogadalmi tem-
plomban helyezik örök nyugalomra.

AZ ORVOSI JELENTÉS A HALÁL OKÁRÓL.

Klebelsberg Kunó gróf elhunytáról a
következő orvosi jelentést adták ki:
„Klebelsberg gróf v. b. t. ny. val-
lás- és közoktatásügyi miniszter
paratífusz utáni reconvalescens
állapotban, szívbénulás következ-
tében kedden délután 5 óra tájban
hirtelen meghalt“.

AZ EGYSÉGES PÁRT RÉSZVÉTE.

Az egységespárt kedden este értekez-
letet tartott. Pesthy Pál elnök megnyit-
ván az ülést, bejelentette, hogy gróf
Klebelsberg Kunó ma délután elhunyt.
Indítványozta, hogy az elhunyt emlé-
két örökökék meg jegyzőkönyvben és
a mélyen sújtott özvegy előtt tulomá-
csolják a párt részvétet, ravatalára te-
gyenek koszorút és az egységes párt
névében buczzatják.

Gömbös Gyula miniszterelnök: Be-
jelentem, hogy a m. kir. kormány Kle-
belsberg Kunó grófot a nemzet halott-
jának tekinti.

Nagy helyesléssel fogadták a minisz-
terelnök bejelentését, ezután a gyász
jelűl az értekezletet 5 percre felfüg-
gesztették.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK RÉSZVÉTTÁVIRATA.

Gróf Klebelsberg Kunó elhalálása
alkalmából Gömbös Gyula miniszter-
elnök a következő sürgönyt intézte
ösv. gróf Klebelsberg Kunóhoz:

Kegyelmes Asszonyom! A m. kir-
kormány mély megilletődéssel velt tu-
domást arról hogy a magyar nemzet
jeles fiának lelke az Istenhez szállott.
Enyhítse fájdalmát hogy számos bar-
átja együtt gyászol Nagyméltóságod-
dal. A m. kir. kormány Klebelsberg
Kunó grófot a nemzet halottjának te-
kinti. Gömbös Gyula s. k.

ELETRAJZA.

Klebelsberg Kunó gróf 1877-ben szü-
letett Magyarpécskán Középiszkoláinak
elvégzése után Budapesten, Berlinben
és Münchenben hallgatott jogot, majd
tanulmányait a párisi Sorbonneon egé-
szítette ki. Ezután a miniszterelnöksé-
gen kezdte meg közhivatali pályáját,
mint fogalmazó és itt fokozatosan az
osztálytanácsosi rangig emelkedett.
1910-ben a közigazgatási bíróság ítélő-
bírája lett. 1914-ben pedig a kultusz-
minisztérium adminisztratív államtit-
kárává nevezték ki. Ebben a munka-
körében újjászervezte a népoktatási
közigazgatás külső szerveit. E téren
szerzett érdemei elismeréséül a király
belső titkos tanácsossá nevezte ki. A
világháború alatt a rokkantügyi és hadi
gondozó hivatalok működését irányít-
totta. A politikába 1917-be kapcsoló-

dott be amikor Kolozsvár képviselőjévé
választották és ugyanakkor Tisza Ist-
ván meghívására a miniszterelnökség
államtitkára lett. Az összeomlás majd a
bolsevizmus idején minden közéleti
működéstől tartózkodott, sőt a kommu-
nisták elől menekülni volt kénytelen.

A kommunizmus után az első nem-
zetgyűlésen Sopron városát képviselte
az egyesült keresztény párt programjá-
val. Később csatlakozott az egységes
párthoz. A második Bethlen-kormány-
ban belügyminiszter lett. Ő készítette
elő a választójogi reformot. A másod-
dik nemzetgyűlés megalakításakor a
kultuszért vette át. Az ő munkássá-
gához fűződik ötezer tanyai iskola, a
Collegium Hungaricumok, a müncheni
egyetem létesítése, a menekült egyete-
mek elhelyezése, a középiskolai re-
form, a tanárképzés reformja, a test-
nevelésnek modern alapokra való he-
lyezése és egyéb más kulturális intéz-
mény. Nagy eredménnyel munkálkodott
azon, hogy Magyarországot összekötte-
tesse hozzá a kulturális gócpontjai-
val. 1926-ban szegedi mandátumát tar-
totta meg. A Bethlen-kormány lemo-
dása után az aktív politikától kissé fél-
revonult és inkább tudományos mun-
kálkodással foglalkozott. A legutóbbi
kormányválság idején nevét igen gyak-
ran emlegették, mint miniszterelnököt,
vagy mint belügyminisztert.

Az egységespárt elismerése Gömbös Gyula programjáért

Budapest, október 11. Az egysé-
gespárt tegnapi értekezletén a Klebelsberg
Kunó gróf halála fölötti részvét meg-
nyilatkozása után Pesthy Pál elnök üd-
vözölte Sztranyavszky Sándort és
Brandt Vilmost a pártba való visszalé-
pésük alkalmából. Pesthy Pál elnök ez-
után rámutatott a kormány és párt
együttérésére. Indítványozta, hogy a
párt fejezze ki háláját és köszönetét
azért a fényes és hatalmas programért
amelyet a parlamentben a párt számá-
ra és az egész ország számára adott.

Gömbös Gyula miniszterelnök szóla-
l fel ezután s rámutatott arra, hogy ma
nagy vonásokban ismertette program-
ját a Házban. Szükségesnek tartotta,
hogy elgondoltásait világnézeti alapra
építse fel. A magyar közélet hibájának
tartja, hogy sokan nem igen szeretnek
nagyvonalu elgondolásokba beleillesz-
kedni. Mindig csak a detailokat akar-
ják megítélni. Majd megköszönte a
pártnak elismerését. Hangzott, hogy
a pártnak az ország előtt is oly módon
kell megjelennie, amely megfelel a párt
tagok meggyőződésének és hogy ez a
párt missziót teljesít az ország érde-
kében. (Élénk helyeslés.)

Pesthy Pál elnök ezután bejelentet-
te, hogy a párt jelöltje a képviselőházi
alelnöki tisztségre Bessenyei Zénó.

Patacsi Dénes egy konkrét esettel
kapcsolatban a kisegysztenciák hatha-
tós támogatására hívta fel a kormány
figyelmét.

Gömbös Gyula miniszterelnök arra
kérte a pártot, hogy az ilyen esetet
mindig beszéljék meg a reszorntminisz-
terekkel. Egvébként a szóbanforgó eset
tel kapcsolatban megígérte a gyors in-
tézkedést. Ezzel az értekezlet végetért.
Utána pártvacsora volt.

Fordulat a banktuzió ügyében

A kisgyűlés javaslatával szemben más javaslatot terjesztett a közgyűlés elé a polgármester - A város hajlandó anyagi részesedést vállalni az Első Takaréknál egy egy es tél millió pengő erejéig, de nem részvények megvásárlásával, hanem az Első Takaréknál alaptőkéjének telemelésével

Debrecen város törvényhatósága báró Vay László főispán elnöklésével kedden rendkívüli közgyűlést tartott.

A polgármesteri jelentést vita nélkül tudomásul vették. Ismételt felírnak az önbiztosítás engedélyezéséért. A közgyűlés tiltakozik a pallagi villamosvasút megszüntetése ellen. Több kisebb tárgy után áttértek a fuzió tárgyalására.

Már több ízben ismertett előzmények és határozati javaslat előadása után, amelyet Zöld József h. polgármester referált, dr. Vásáry István polgármester emelkelt szövegre.

Hivatkozott az általa kibocsátott laboratóriumra. A közhitel ellátása érdekében az összes illetékes szervek olyan megoldást igyekeztek találni, amely a polgárság érdekeit kielégíti anélkül, hogy nagyobb áldozatot kellene hozni. Debrecen város anyagi érdekeit és a polgárság érdekeit igyekeztek egymással összeegyeztetni. Utalnom kell arra, hogy mindazok, akik ebben a tárgyalásban, annak akármelyik fázisában vettek részt, soha egy pillanatra sem, személyi érdekektől vezettetni nem engedték magukat. Hogy mennyire egyenes uton és mennyire mindenkinél becsületesebb, lelkiismereti meggyőződésével számolva járunk el, mutatja az ami, megint a legpregnansabb megafolása ezeknek a felelősségnélkül való sanda gyanúsításoknak, hogy ime a törvényhatósági bizottság közgyűlésében szavazattal bíró tisztviselők a legteljesebb mértékű szabadsággal adhatnak hangot a saját véleményüknek ebben a kérdésben. (Ugy van, helyeslés) Résezméről mint polgármester részéről a legkisebb mértékben sem a tisztviselői kar, sem a törvényhatósági bizottság egyetlen tagjával szemben is a legkisebb mértékű befolyásolás sem történt.

Dr. Markovits Elemér: Az védekezik, aki azt hiszi, hogy ilyenekkel vádolják.

Dr. Vásáry István polgármester: Bősáratot kérek mélyen tisztelt bizottsági tag ur, én nem hagyhatok magamon száradni semmiféle piszkot és sarat, akármilyen intencióval dobják is azt felém, még akkor is, ha a bizottsági tag ur tudtával és védekezésével történik.

Dr. Markovits: Nem hallottam ilyen ádat, felesleges védekezni.

Dr. Vásáry István polgármester: Ezt a hasonló intencióból és lelkiségéből eredő inszINUACIÓT vagyok bátor viszszaautasítani, mintha azért volnék kénytelen védekezni, mintha rászolgáltam volna. (Zajos taps.)

Markovits: Ezt nem lehet tapsolással elintézni.

Vásáry polgármester: Nagyon jól tudom, hogy tapsolással nem lehet elintézni, de ezt nem lehet elintézni olyan meg nem értéssel sem, amely sugárzik a bizottsági tag urból, mielőtt részletesen és összefüggően elmondaná a kérdéssel kapcsolatban véleményét, csak közbeszólásokat tesz. Igazán nem vagyok hozzászóvva közéleti pályám alatt, hogy ilyen inszINUACIÓKAT kelljen elviselnem a törvényhatósági bizottság előtt.

Markovits: Nem történt semmi.

Vásáry polgármester: Lehet, hogy a

bizottsági tag ur hasonló helyzetben nem venné fel.

Dr. Vásáry István polgármester ezután ismertette a szakértők munkáját, a fuziót célzó tárgyalások során.

Minden módon biztosítani kívánták, hogy a PK, Nemzeti Bank és Pesti Hazai változatlanul tartsák fenn kötelezettségüket arra az esetre is, ha a fuzió nem következik be, hanem a város csak a részvény többséget vásárolja meg.

AZ ÚJ FORDULAT.

— A tegnapi napon — folytatta a polgármester — a Pénzügyi Központtól, igaz, hogy csak telefonon, az az értesítés jött, hogy ha a törvényhatósági bizottság a kisgyűlés javaslatával szemben tagadó álláspontra helyezkedik, azokat az összegeket, melyeket a fuzió esetére kilátásba helyezett, ilyen körülmények között nem tudja nyújtani az akció lebonyolítására. (Nagy zaj.) Ez a helyzet hozta magával azt, hogy a törvényhatósági kisgyűlés javaslatával szemben én kénytelen vagyok itt egy más javaslatot terjeszteni elő. (Halljuk, halljuk.) Ugy érzem erkölcsi lehetetlenség ezt a kérdést végleg eljteni, mert soha sem egy vagy két személy szempontjából tekintetem az ügyet, bármennyire a helyzet véletlene folytán kevés, vagy talán éppen egy személy érdeke nyomul itt pregnansan előtérbe, hanem mindig tekintettel voltam a közérdekre. A polgárság érdekében tehát azt javaslom, hogy továbbra is foglalkozunk ezzel a kérdéssel, annál is inkább, hogy a mai nehéz viszonyok között annyira kielégíthetetlen hitelügyek kielégítése is, ha nem is teljes mértékben, de a mai sokkal nagyobb mértékben lehetővé tétessék.

— Azt hiszem, hogy a javaslattal, amelyet előterjeszteni hátor vagyok, a célt sokkal nagyobb mértékben elérjük, mint az eddigi megoldási módokkal. A javaslat az volna, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés kimondaná azt, hogy mindazokra a közhiteltől szempontokra és érdekekre tekintettel, amelyek itt a tárgyalás során előtérbe állítottak és amelyekre hivatkozással kívántatott a törvényhatóság részéről a kérdésbe való bekapcsolódás és anyagi obligó vállalása. Mindezekre a közhiteltől érdekekre tekintettel a törvényhatóság hajlandó anyagi részesedést vállalni az Első Takaréknál egy, legfeljebb másfél millió pengő erejéig, de nem részvények megvásárlásával (helyeslés), hanem az Első Takaréknál alaptőkéjének telemelésével. (Viharos taps.) A törvényhatóság hajlandó az 50 pengő névértékű részvényeket átvenni a kibocsátás során névértékben. Kikötné a város, hogy az ő részére biztosítani kell az eddigi részvénybirtokosoknak azt, hogy a kereskedelmi törvény értelmében szükséges minősített többséget involváló elhatározásoknál annyi darab részvény után a szavazati jogot a városnak át fogja engedni, ahány darab a város állta ilyen módon átveendő részvényen felül a minősített többség eléréséhez feltétlenül szükséges. (Helyeslés.) Ez az eljárás minden vonatkozásban sokkal előnyösebb, mint az eddigi megoldás.

Gábor Jenő: Ez igaz.

Dr. Vásáry István polgármester: Ha a törvényhatósági másfél millió pengő saját tőkével fog bemenni az Első Takaréknál, ennek arányában a PK és Nemzeti Bank által megnyitandó új hitel, mint új eszközök a hitel kielégítésére száz százalékgig fognak a város közönségének rendelkezésére állni.

— Nagyon természetes, hogy ezt a javaslatot a törvényhatóság most nem tudja behatárolni tárgyalni. Azt hiszem azonban, hogyha az ilyen módon hozandó határozat mellett fog halasztást szenvedni egy-két hónapig a kérdés végleges megoldása, ebből semmiféle sérelem nem fogja a közhitelt érdeket és az Első Takaréknál érdekelt polgártársak érdekét érn. Sőt maga az a tény, hogy a törvényhatóság ilyen értelmű határozathozatalra hajlandóságot és készségeit nyilatkoztatta, minden körülmények között az Első Takaréknál szemben ezideig is meglévő bizalomnak csak a megerősítésére és hatványozására fog szolgálni. (Ugy van.) Mindezekre tekintettel tehát vagyok bátor kéri a törvényhatósági bizottságtól, hogy a kisgyűlés javaslatával szemben az általam előterjesztett javaslatot méltóztassék elfogadni. (Hosszantartó viharos taps.)

A VITA.

Dr. Markovits Elemér szölt elsőnek a fuzióhoz. Nen annyira a polgármester új javaslatával foglalkozott, mint inkább arról beszélt, hogy milyen helyzetet teremtett volna, ha a kisgyűlés javaslatát fogadják el. Arról elvről festett képet, hogy hogy néz ki a közhittel. Foglalkozott annak a bizottságnak a munkájával, amelyik az Első Takaréknál státusát megbecsülte, kifogásolta, hogy azok nem pénzügyi szakemberek. Javasolta végül, hogy a közgyűlés vegye le napirendről az ügyet s kérje fel a polgármestert, hogy a törvényhatóság tagjai közül pénzügyi szakértők bevonásával folytasson tárgyalásokat arra nézve, hogy a részvényvásárlás és fuzió kizárásával milyen módon lehetne ezt a kérdést a város és az adófizetők érdekében megóvása mellett megoldani. Ha a város elvileg állást foglal akkor az a jövőre nézve már kötelezi is. A pénzügy- és belügyminiszter figyelmeztette is a várost hogy messzemenő etikai kötelezések fogják terhelni.

Dr. Vásáry István polgármester azonnal válaszolt és cáfolja Markovits állításait. Foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a debreceni pénzügyi helyzetet milyen mértékben szolgálták a közhiteltől érdekeket.

ABC

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a duna-parti első rangú BRISTOL szállodában,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja.

Dr. Tóth Lajos szintén Markovits felszólalására válaszol és hangsúlyozza, hogy az ő szakértői munkájukat budapesti legmagasabb pénzügyi szakértők is elfogadták és helyeselték. Egyébként hozzá van már szokva, hogy közéleti működésért nem köszönet, hanem gáncs jár. Debrecen nagy vagyonát az ősköz szellemében a polgárság javára okszerűen kell felhasználni. Éppen ezért a polgármester javaslatát örömmel és készséggel elfogadja.

Dr. Fényes Jenő rámutat arra, hogy már tíz éve készíttik elő a fuzió ügyét. Állítja, hogy a kiküldött bizottsági tagok a kérdést minden oldalról lelkiismeretesen megvizsgálták. Az ügy elő volt jól készítve, most mégis leveszik a napirendről. Ennél többet nem lehet kívánni.

Gombosi Zoltán azt fejtette ki, hogy addig ezzel a kérdéssel ne is foglalkozzon a közgyűlés, amíg az inségakció problémáját meg nem oldotta, melyre egymillió kétszáz ezer pengőre van szükség. Előbb arra keressenek fedezetet.

Óry István hozzájárul a polgármester javaslatához mert mindig a fuzió ellen volt. Ha ezt az ügyet részvényvásárlás, vagy más eféle módon csinálják meg, akkor nem zárkozott volna el előle. A javaslatot a legegészségesebbnek tartja, mert egyelőre leveszi az ügyet a napirendről, de záros határidőn belül ismét foglalkozunk vele.

Dr. Radó Rezső szintén az elejtett javaslat hatásával foglalkozik. Kétségtelen, hogyha a város bemegy az Első Takaréknál, akkor ez nagy bizalmat jelent az intézet számára, de obligót is a város részére. Az eddigi három javaslat közül a polgármester legutóbbi indítványa a legmegnyugtatóbb, ezt mindenesetre a legnagyobb örömmel elfogadja.

Ungár Jenő arról beszélt, hogy a város hatalmas fejlődésével nem tartottak lépést az emberek. Le kell vetni a kicsinyes vidéki szokásokat és támogatni kell a jogosult törekvéseket, ha az akarjuk, hogy a vidék is érvényesüljön. A Debreceni Első Takarékpénztár korrektil vezetett patinás intézet, amelyet nem azért kell támogatni, mintha arra szüksége volna, hanem azért, mert kereskedelmi, ipari, de mezőgazdasági érdekek is azt kívánják, hogy ilyen rég intézet a megrekedt gazdasági élet megindításakor erőteljes akcióképességet nyerjen. A debreceni pénzügyi helyzetet mindenkor hivatásuk magaslatán állottak nemcsak jelzálogos hitelek nyújtásával, de a kereskedelmi, ipari és városi kölcsönökből is alaposan kivettél részüket és ennek tudható be, hogy a gazdasági helyzet ma Debrecenben lényegesen jobb, mint bármely más vidéki városban. A polgármester javaslatát elfogadja azzal, hogy a bizottságtól a polgármesteren kívül még legalább négy tagot delegáljon a közgyűlés.

Markovits Elemér a zárszó jogát szöla fel és ismét polemizál a polgármester beszédével. Az ő és a polgármester indítványa között csak annyi különbség, hogy ő napirendről való le vételt javasolt, a polgármester ezzel szemben elvileg kimondja, hogy másfél millióval hajlandó bemenni az Első Takaréknál. Felveti az érdekelttség kérdését is, mire a főispán felhívja, hogy esetenként jelölje meg az érdekeltet akik a szavazásban nem vehetnek részt.

A főispán ezután szavazásra teszi fe a kérdést, a közgyűlés óriási többséggel a polgármester javaslatát fogadja el. Ellene csak Markovits, dr. Brunner és Márk Endre szavaznak. A főispán ezután abba a bizottságba, melyet a polgármester javasolt, a maga részéről Serly Gusztáv és Kontsek Géza megválasztását javasolja. A bizottságba a polgármester vezetésével az említett két bizottsági tagon kívül bent lesz még Zöld József helyettes polgármester, Miszti Károly tisztli főügyész és Ary Lajos főszámvevő. A közgyűlés ezt a javaslatot is elfogadta.

A homokkerti és a köztemetői villamosvonal kiépítése

A tegnapi városi közgyűlés a HÉV-vel kapcsolatban több ügyet tárgyalt. A homokkerti villamos ügyében Zöld József polgármester javaslatára kimondták hogy vagy ad a HÉV 200.000 pengőt Szabó Kálmán ucca aszfaltozására, vagy pedig köteles hat hónapon belül megépíteni a homokkerti villamost.

Kimondta a közgyűlés, hogy *Köztemetőhöz vezető villamosvasút építését a Csapó uccai vonal meghosszabbításával 1500 méter hosszúságra meg kell csinálni.*

Az egyetemi villamos körvasút nyolefilleres pótdíjának beszüntetéséhez ragaszkodik a közgyűlés.

A HÉV megváltása ügyében azt javasolta Zöld József, hogy az ügy felett egyelőre térjenek napirendre.

Dr. Fényes Jenő éles bírálatot illette a HÉV működését. Kifogásolta, hogy a mai viteldíjak igen magasak. Kéri, hogy a polgármester tartsa napirenden az ügyet és esetleg a bíróságnál igyekezzenek a szerződés megváltoztatását elérni. Kifogásolta, hogy a nyáron tulajdonítottak voltak a villamosok, még sem járatnak több kocsit. Október 4-től az egyetem megnyitása után már beállították a kilencedik kocsit, pedig most már strandfürdő sincs. A nyáron szerződészegést követel el a HÉV,

mert nem állította be 8 órán túl a szárnyvonalakon a kocsikat. Ez csak két hónappal később az ő fellépésére történt meg. A HÉV-vel nem lehet bérni, mert a budapesti igazgatóság semmiféle ilyen szempontot nem enged érvényesülni. Kéri, hogy azok az urak, akik a HÉV igazgatóságába vannak delegálva, a város részéről ezeket a szempontokat erélyesen hangsúlyozzák és tartsák állandóan napirenden ezt a kérdést.

Zöld József felszólalása után a közgyűlés azzal fogadta el az előadói javaslatot hogy az ügyet állandóan napirenden fogják tartani.

A LAKBÉRLETI SZABÁLYZATOT MEGCSINÁLJÁK.

Tárgyalta a közgyűlés a lakbérleti szabályrendelet megalkotására előterjesztett javaslatot melyet a főváros hasonló tervezete alapján készítettek.

Félegyházy János általánosságban sem fogadja el a javaslatot, Bógel József viszont elfogadja, mert jogbiztonságot teremt. A közgyűlés névszerűen szavazással kimondta, hogy a lakbérleti szabályzatot megalkotni kívánja, és a részletes tárgyalást az idő előrehaladottsága miatt a főispán a délutáni ülésre halasztotta.

A lakbérleti szabályrendelet részletes vitája

Báró Vay László főispán délután 4 órakor nyitotta meg újból a közgyűlést. Dr. Bőszörményi Béla, a lakbér-szabályrendelettervezet előadója kimerítően ismertette az ad hoc bizottság munkáját. Dr. Fényes Jenő indítványozza, hogy a szabályrendelet 2. szakaszát hagyják ki, mely a szóbeli szerződésre vonatkozik. A szerződések formáját a felek szabadon választhatják meg. Nincs törvény, amely lakbérleti szerződést írásbeliséghez kösse. Dr. Rásó Sándor szükségesnek tartja a paragrafus felvételét. Dr. Bőszörményi Béla azt vitatja, hogy semmiféle törvény nem tiltja az írásbeli szerződés kötését. Ezt különösen kényesebb kérdésekben tartja szükségesnek. Dr. Miszti Károly főügyész az előadói javaslat mellett szólalt fel. Hasonlóan szolt Zöld József tb. h. polgármester, Dr. Csáthy Dezső ügyvéd, dr. Miszti Károly, Félegyházy János felszólalása után a zárszó jogán dr. Fényes Jenő kijelentette, hogy eredeti indítványát fenntartja.

A közgyűlés az eredeti javaslatot fogadja el szavazattöbbséggel, azaz a bérleti szerződést írásban kell megkötöni, amennyiben az évi bér meghaladja az 1200 P évi bért.

A 20-ik szakasznál dr. Fényes Jenő módosítást indítványoz. Bizonyos esetekben feleslegesnek tartja a lakók névjegyzékének kifüggesztését. Ezt büntetés terhe alatt ellenőrizni zaklatás volna. Ott függesztessék ki a névjegyzék ahol a házfelügyelőn kívül legalább 3 lakó van.

Dr. Bőszörményi Béla a megtevesztések ellen tartja szükségesnek a külsőségeken is kifüggeszteni a névjegyzéket. Dr. Gergely Jenő a jog- és pénzügyi bizottságban elfoglalt álláspontját revízió alá vette s az eredeti javaslatot ajánlja elfogadásra. A közgyűlés szavazattöbbséggel az eredeti javaslatot fogadta el.

Dr. Fényes Jenő szerint a portale helyett az üzleti falburkolat vagy kirakathurkolat kifejezést használják, mely utóbbira dr. Tervey Tamás is javaslatot tett.

A közgyűlés többsége a kirakathurkolat kifejezés mellett döntött.

A címtáblákra vonatkozó szakaszt dr. Fényes Jenő módosító indítványával fogadják el, mely szerint bizonyos

esetekben a lépcsőházban és a kapu alatt is ki lehet függeszteni a címtáblát.

Félegyházy János és Bakóczy László redukálni kívánja az udvar kivilágítását. Debreczeni Jenő szakszerűen szól a kérdéshez, aki rámutat arra, hogy ez a kivilágítás mindössze 4 pengő és 60 fillérbe kerül egy évben.

A közgyűlés az eredeti javaslatot fogadja el.

A lifthasználati díjat reggel 6-tól este 10 óráig 10 fillérben állapították meg, egyéb időben 20 fillér.

Dr. Fényes Jenő indítványozza, hogy a hadirokkantak a liftet ingyen használhassák.

A közgyűlés végül is Fényes módosító indítványával fogadta el a kérdéses szakaszt.

Dr. Fényes Jenő a felmondással kapcsolatos szakasz 4-ik pontját kéri elhagyni mert ez jogi szempontból lehetetlen helyzetet teremthet. E pont szerint ugyanis, ha az egyik bérlő zavarja a másikat, a házigazda köteles a re-nitens bérlőnek felmondani.

Dr. Gábor Jenő szerint a felmondás a kérdéses esetekben a házigazdától függ.

Dr. Rásó Sándor felszólalása után a közgyűlés többsége Fényes javaslatát fogadta el.

A tervezet kifejezetten jogi vonatkozású szakaszaihoz dr. Fényes Jenő szólott hozz, aki gyakorlati szempontból több módosító javaslatot tett, melyeket nagyobb részt a közgyűlés is magáévá tett. A lakbérfizetésnél dr. Fényes öt-napi kiméleti időt kíván a bérlőknek, a közgyűlés többsége azonban az eredeti szakaszt fogadta el. Fényes indítványára úgy szövegezték meg a vonatkozó szakaszt, hogy a felmondás a hónap utolsó vagy első napjára szól.

A vita folyamán dr. Bőszörményi Béla ügyvéd, aki a tervezet alkotásában tevékenyen működött közre, részletes felvilágosításokkal és magyarázatokkal szolgált a közgyűlésnek. A törvényhatósági bizottság 2 és félórás vita után az ismertetett módosításokkal elfogadta az új lakbér-szabályrendeletet.

A téli inségmunka ügye a közgyűlés előtt

A munkanélküliek közhatósági foglalkoztatásáról szóló polgármesteri előterjesztést egyhanguan elfogadta a közgyűlés, amely magáévá tette a kisgyűlésnek azt a pótló javaslatát, hogy *a hortobágyi vízrendezési és zsillipítési munkálatok megszüntetésére a város képviselőit is kériék fel.*

Dr. Vásáry István polgármester előterjesztést tett arra vonatkozóan, hogy elsősorban a földmunkát végezzék el az inségakció keretében. Sor kerül a fürdővel kapcsolatos munkára, valamint a városháza renoválására. *A Hortobágy rendszeres öntözési tervének általános megvalósítását momentán ki kel kapcsolni a programból.*

Gombosi Zoltán többek között azt kérte a polgármestertől, hogy legalább 60 szellemi inségmunkást foglalkoztasson a város. Hasonló értelemben szó-lalt fel Csomor Gyula is.

Vásáry polgármester a válaszában kijelentette, hogy amit ebben a kérdésben megtehet, azt meg fogja tenni. Az előterjesztést elfogadta a közgyűlés.

BIZOTTSÁGOK VALASZTÁSA.

Ezután a takarékosági és a köztemetői bizottság tagjait választották meg titkos szavazás útján.

A takarékosági bizottság tagjai lettek: Balogh István dr. Tóth Lajos, Debreczeni Jenő, Félegyházy János, dr. Hegedüs Jenő, dr. Hegymegi Kiss Pál, dr. Jakobovits József, dr. Radó Rezső, Steinfeld István, Zöld Alacár.

A köztemetői bizottságba a következőket választották be: Dr. Balogh Gyula, dr. Hódy Béla, dr. Juhász Nagy Sándor, Tóth Lajos, Sztankay F. Béla, dr. t. Szücs Géza.

A város csak ideiglenesen vette át a polgári iskolát

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ismertette a kereskedőtársulati polgári fiúiskola ügyét. A város ideiglenesen, csak a folyó évre vette át a polgári iskolát s a tanárokkal szemben semmi obligót nem vállalt. Az eselleges ráfizetést a társulat többi tagozatának adott segélyből kell fedezni. A kisgyűlés javasolja, hogy a törvényhatósági bizottság vegye tudomásul a polgármester intézkedéseit.

Dr. Brunner Lajos szerint ilyen fontos iskolát nem szabad elhanyagolni. Feltétlenül szükséges, hogy a jövőben a város teljesen átvegye akár a társulattól, akár az egyháztól a polgári fiúiskolát.

Dr. Vásáry István polgármester válaszában kijelentette, hogy meggyőződése szerint nem fog rákerülni a sor sem a többi iskola, sem a társulat más ágazatának megszavazott segély megrövidítésére.

A rendelkezésre álló összeg fedezi a kiadásokat. A jövőre vonatkozólag nem tehet ígéretet. Hangoztatja azonban,

hogy a vallásérkölcsei vezetést sem a községi, sem az állami iskola nem tudja oly mértékben biztosítani, mint az egyházi iskolák. Ha a katolikus és a zsidó egyházak fenntartják a polgári iskolájukat, ezt a jogot meg kell adni a ref. egyháznak is. Éppen ezért kéri Brunner, hogy vonja vissza javaslatát.

Brunner Lajos kijelenti, hogy őt csak a polgári iskolák sorsa érdekli s nem kíván olyan indítványt előterjeszteni, amely félreértésre adna alkalmat.

Mogyoróssy Győző felszólalása után a közgyűlés az előadói javaslatot egyhanguan elfogadta.

A szegénysegélyezésre fordítandó 10 ezer pengős póthitel kapcsán Zöld Alacár a napközi otthon állandó fenntartását ajánlja a polgármester figyelmébe míg Csomor Gyula a hajléktalanok menhelyének tisztántartását sürgeti. Egyhanguan megszavazták a póthitelt.

Ezután a közgyűlést s annak folytatását szerdánt délelőtt fél 10 órára tüztek.

Csontok...

Emberi csontok, ócska pléhfazekak, abroncsok, téglatörmelék között a szemétdömbben. Lábszárcsontok, bordák, csigolyák, lapocka és koponyacsontok, gerincek, amibe a velő bele van kövesedve, koponyacsont, amibe aggyel volt, gondolkodó emberi aggyel!...

Vajjon kié volt?...
S amíg élt, milyen gondolatok születtek benne, biztosan gyűlölt, szeretett, örült és szenvedett, biztosan voltak jó és szép gondolatai is — de hogy valamikor szemét közt sütt a nap és veri az eső felturt csontjait — arra biztosan nem gondolt.

Vajjon ki gondolna erre, én sem, te sem!...

Az ember nem szívesen látja magát, csontjait szétszórva, szemét között — még képzeletben sem.

A csontjait, amin most feszül a húsa, az izom, a rózsaszínű bőr, a bordáit, ami alatt él, dobog, szeret, szenved a szíve, a koponyáját, ami annyi szép és jó dolgot fogott fel és még annyi megfoghatatlant nem értett meg.

Nem szívesen gondol rá az ember, pedig nincs benne semmi, csak meg kell szokni és ha az ember látja, nézi, először megdöbbenve, némi borzalommal, később már megnyugodva, beletö-rődve, akkor nem is tűnik fel olyan különösnek.

Istenem, — egy 110 ezer lakosu városban mi ez? Semmi.

Ott, ahol fejlődik, lüktet az élet, ott nem lehet érzékenykedni és nem szabad megütközni azon, hogyha valakinek szüksége van egy székér homokra.

lút kiás magának onnan, ahol éppen van, mondjuk a Kossuth uccai temető előtt elterülő rétről, a városi bérpalota mögüll, a kövezett utól öt-hat lépésre, onnan, ahol azelőtt temető volt.

Istenem, — hát erről ő igazán nem tehet!

Azt meg csak nem kívánhatjuk tőle, — hogyha az ősoja kivetette egy ott porladó ember csontjait, — hogy annak újból egy gödröt dsson és oda földelje bele, ezt kívánni sem lehet, mert hiszen ez időbe és fáradságba kerül, sokkal könnyebb, ha áthajigálja egy régebi gödrbe, oda, ahol már szemét is van.

Igazán van, minek is az a kényeskedés?

A harcerekken sem temettek mindig a legprecízebben ott is előfordult, hogy a szél lehordta a halottra szórt kevés földet, vagy a gránát hányta ki csontjait a sírból a hősnék és azért nem volt semmi hiba, ha itt-ott ki is kandikált egy-egy porladó fehér csont a földből.

Na de azért mégis...

A Kossuth uccai temető előtt, a városi bérpalota mögüll, az utól alig öt-hat lépésre!

ANGLIA ÁLLITÓLAG TÁMOGATJA NÉMETORSZÁGI EGYENLŐSÉGI KÖVETELÉSÉT.

London, október 10. Hivatalos körökben a legnagyobb meglepetés hangján beszélnek arról a hírről, amely szerint Anglia állítólag határozottan kötelezte magát, hogy támogatja Németországnak a fegyverkezések egyenlőségére irányuló követelését.

Kötél általi halál helyett életfogytiglani fegyházra ítélte a debreceni tábla a polgári rablógyilkost, aki 2 pengő 40 fillérért ölt meg egy asszonyt

A gyilkos a tett elkövetése után meg akarta gyaláztatni az áldozatát. — A kihallgatáskor azt vallotta, hogy egyik társa bujtotta fel a gyilkosságra. — A gyilkos nem fellebbezte meg az életfogytiglani fegyházbüntetést.

Ez év tavaszán vadállati kegyelenséggel elkövetett rablógyilkosság történt Polgár és Folyás között a 8. sz. vasúti őrházban. Kocsis József 25 éves polgári napszámos 1932 május hó 3-án délelőtt előre megfontolt szándékkal meggyilkolta Nagy Imréné született Czeglédi Zsófiát és a lakásban talált 2 pengő 40 fillért magához vette. A gyilkosságot csak késő este vette észre a hazatérő férj Nagy Imre, aki megdöbbentéssel látta hogy felesége lábbal a konyhaajtó felé hanyatfekszik a szobában és nagy vértócsa van mellette. A megrémült vasúti őr azonnal kerékpárra ült és értesítette a gyilkosságról polgári községi orvost és a csendőrséget.

A bevezetett nyomozás során a csendőrség először azt tisztázta, hogy kik beszéltek az utóbbi napokban Nagy Imrénével. Ezeket az embereket sorra leigazoltatták. Így került a sor Kocsis Józsefre is, aki azért is gyanús volt, mert a gyilkosság után egy alkalommal a kocsmában egyik ismerősének is ő fizette ki az ital árát. A csendőrség őrizetbe vette Kocsis Józsefet, aki a kihallgatás során töredelmes beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy cselekményét kizáróan azért követte el, mert Nagy Imréné pénzt el akarta rabolni és tettere előre készült. Védekezésül azt hozta fel, hogy a gyilkosságra őt Barna István polgári földműves bujtotta fel.

A GYILKOSSÁG GONDOLATA

A lefolytatott nyomozás után a nyíregyházi kir. ügyészség Kocsis József ellen gyilkosság és rablás büntette, Barna István ellen pedig gyilkosság és rablás büntetésere való felbujtás miatt emelt vádat. A szenzációs bűnügyet elsőfokon ez év júliusában tárgyalta a nyíregyházi törvényszék. A kihallgatások alkalmával teljesen tisztázódott a tényállás, mely a következő:

Kocsis József Polgár község határában a Polonkai tanyán lakott a szülei házában. Ez év télen kifogyott a pénzből és mivel nem tudott munkát kapni, elhatározta, hogy ha kell, rablás útján szerez pénzt. Tudta, hogy Nagyék minden hónap elején megkapják a fizetésüket a vasutól s ezért arra határozta el magát, hogy Nagy Imréné rabolja ki, akinek a férje ritkán tartózkodott odahaza.

A KÖLCSON

Május első napjain több ízben terepszemlélt tartott a 8. számú őrháznál, de telttél nem tudta végrehajtani, mert mindig közbejött valami. Előzően magához vette a padlásról a rohamkést, az istállóból pedig az elrejtett pisztolyt. Ez utóbbit azzal a szándékkal tette zsebre, hogy ha nem sikerül a dolog, vagy meglepik, öngyilkosságot követ el. Május 3-án délelőtt ismét megjelent Kocsis József a vasúti őrháznál. Bement az udvarra vizet inni, közben szóbaeszkedett az asszonnyal. Beszéd közben így szólt Kocsis az egyedül levő Nagy Imrénéhez:

— Nagy néni, adjon nekem egy pengőt kölcsön.

Ezt azért kérte, hogy ily módon kiénekelhesse, hogy a vasúti őrházban hol tartják a pénzt. Az asszony azonban a konyhaajtóból nyújtotta ki a pénzt azzal, hogy majd délután adja meg. Így azután Kocsisnak ismét nem sikerült megtudni, hogy hol tartják a

pénzt Nagyék. Később a vádolt az egyik polgári kocsmában bort ivott, majd ismét elindult a 8. számú őrház felé. Miután Kocsis elvált Varga András nevű ismerősétől, aki szekerén tovább hajtott, déli 12 óra tájban belépett az őrházba. Nagy Imréné a konyhából nyíló szobában éppen csigatészta csinált. Kocsis elmondta az asszonynak, hogy hiányosan ugyan, de meghozta a délelőtti kért kölcsönt, mire Nagy Imréné megjegyezte, hogy nem szükséges azt most rögtön megadni.

A GYILKOS MEG AKARTA BECSTELENITENI AZ ÁLDOZATÁT

Kocsis József erre újabb 10 pengős kölcsönt kért az asszonytól. Így akarta ugyanis megtudni, hogy hol tartja a pénzt. Nagyné megjegyezte, hogy ilyen nagy összeget az ura nélkül nem adhat, de van még aprópénze s azt szívesen odaadja. Ezzel odalépett a komóthoz és kivéve egy sárga bugyellárist, kezdte a pénzt kiszámolni. Rövid beszélgetés után Kocsis egyszerre csak az asszonyhoz lépett s egyik kezével megragadta a zsebében a rohamkést. Nagyné nem értette, hogy mit akar a fiú s ijedten kiáltott fel:

— Jaj, de borszagu a szája!

Ezzel két kezével el akarta tolni őt magától s megfordult, hogy kimegy a szobából. Kocsis József azonban hátulról megragadta a ruháját, mire az asszony hátratántorodott. A férfi ekkor két kézzel megragadta és a földre tette, majd előrántva a rohamkést, mellbe szurta. Nagyné ekkor egy nagyot visított, de Kovács legalább még nyolcszor belevágta kését az áldozatába, aki pillanatok alatt elvérzett. Ezután a gyilkos megmosakodott s hozzáfogott a kutatáshoz. Előbb a 2 pengő 50 fillért tette el, majd a kredencből és a szekrényből kihányta a ruhákat, több pénzt azonban nem talált, mert a pénz a kihajigált fehérneműek közé volt elrejtve.

Mikor látta, hogy nem találja a pénzt, szörnyű gondolata támadt. Elhatározta, hogy az áldozat hulláját megbecsteleníti. Ezt a tettet azonban rajta kívül fekvő okokból nem tudta véghezvinni. Így azután eltávozott a gyilkosság színhelyéről és hazament, ahol egy rohamkést, mint a revolvért elrejtette.

A nyomozás során a csendőrség a kését is, a pisztolyt is megtalálta és elkobozta.

AKINEK SOBRI JÓSKA AZ IDEÁLJA

A törvényszéki tárgyaláson Kocsis József beismerte, hogy előre megfontolt szándékkal gyilkolta meg és rabolta ki Nagy Imréné, de ekkor is azzal védekezett, hogy őt Barna István

bujtotta fel a gyilkosságra. Egy alkalommal ugyanis Barnának panaszkodott, hogy nincs pénze. Ekkor az azt mondta neki:

— Öld meg a bakternét s akkor lesz pénzed... Majd aztán megosztjuk.

Ezzel szemben Barna István tagadta, hogy gyilkosságra bujtotta volna Kocsist, akiről egyébként a tanúk azt vallották, hogy a nevelése elhanyagolt volt, rossz könyveket olvasott. Sobri Jóska akart lenni gyermekkorában s ez a belyár volt az ideálja.

A nyíregyházi törvényszék Kocsis Józsefet előre megfontolt emberölés és rablás büntette miatt kötéltálati halálra ítélte, Barna Istvánt azonban bizonyítékok hiányában felmentette a felbujtás vádjá alól

A TABLAI FŐTÁRGYALÁS.

Fellebbezés folytán kedden került a debreceni ítélőtábla elé a szenzációs bűnügy, melyet dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnök büntető tanácsa tárgyalta. A szavazóbírák dr. Lakatos Gábor és vitéz dr. Kökay Lajos táblabírák voltak. A vádat dr. Jeney Gábor főügyész képviselte, míg Kocsis József védője dr. Szücs Andor, Barna István védője pedig dr. Hegedüs Lóránt volt. Az iratokat és az egész bűnügyet dr. Lakatos Gábor előadó bíró ismertette. Az iratok ismertetése után Perjessy elnök megkérdezte az elsőrendű vádlottat:

— Kíván-e még valamit előadni?

— Igenis — mondja hangosan a gyilkos. — Megmaradok amellett, amit a törvényszéken is vallottam.

— Igaz-e az, hogy magának Barna mondta, hogy ölje meg Nagy Imréné s akkor lesz pénze?

— Igenis, igaz.

— És ha nem hívja fel a maga figyelmét a bakterné, akkor nem gyilkolta volna meg?... Jól vigyázzon a válasza, mert nincs semmi értelme, hogy megvádoljon egy másik embert, ha az ártatlan!

Kocsis József szabatosan felel:

— Nekem addig eszembe sem volt az a gondolat, hogy megöljek valakit.

IZGALMAS SZEMBESÍTÉS.

Ezután Barna Istvánt kérdezte meg az elnök, hogy van-e valami mondani-valója? A másodrendű vádlott ekkor arról kezd beszélni, hogy Kocsis előbb azt vallotta, hogy nem ő, hanem egy postásfiú követte el a gyilkosságot. Míg a fiú bent volt az őrházban, ő csak a lovat fogta.

— Igaz-e az, hogy maga mondta neki azt, hogy öld meg a bakternét s akkor lesz pénzed?

— Nem igaz... A mi családunk meg Kocsisék nem is voltak jó viszonyban.

Gyümölcsfák, gazdasági haszonfák

jutányos áron kaphatók, Debrecen szab. kir. város faiskolájában.

Nagyerdő 15. Városház udvar. Faiskola: Böszörményi ut.

Száraz, csapadékban szegény vidéken, az őszi ültetés a legajánlatosabb.

En ezt a kijelentést csak akkor tettem, mikor a csendőrök a kezemet hátra kötötték. Nagy fájdalommal kiáltottam oda Kocsisnak.

— Hát a kir. ügyészség miért vallotta be mégis? Ott nem kötötték hát- ra a kezét a csendőrök! — hangzik az elnök kemény hangja.

— De ott voltak a csendőrök és én féltem, hogy agyonszurnak.

Perjessy elnök most az elsőrendű vádlotthoz fordul:

— Hallja, mit mondott Barna István? Mondja a szemébe az igazat!

Kocsis József ekkor odafordul a mellette álló Barna Istvánhoz és hangosan mondja:

— Igenis, te mondtad, hogy kövessem el azt a bűncselekményt az asszonnyal.

— Hazudsz, Jóska, mert ez nem igaz — replikáz vissza a másik vádlott. — Én nem mondtam neked semmit... Én elmerem menni a tudós urak elé is.

Itt az elnök megkérdi, hogy mit ért tudós urak alatt, de Barna zavaros és értelmetlen feleletet ad.

A PERBESZÉDEK.

Dr. Jeney Gábor főügyész nagy jogi tudással felépített vádbeszédben azt vitatta, hogy Barna István igenis elkövette az emberölésre és rablásra a felbujtást. Kocsis József esetében kéri az elsőfoku ítélet helybenhagyását.

Dr. Szücs Andor védőügyvéd az enyhítő körülményeket sorakoztatja fel Kocsis József mellett, aki 25 éves korában követte el telttél, helytelen irányban volt nevelve és Sobri Jóska tartotta ideáljának. A gyilkosságot felbujtásra követte el. A büntetés enyhítését kéri. Dr. Hegedüs Lóránt védőügyvéd vitatta, hogy a bizonyítási eljárás semmi pozitívumot nem produkált Barna István ellen. Egyedül az elsőrendű vádlott vallomása terhelő, aki azonban azért vallott Barna ellen, hogy a maga bűnének nagyságát enyhítse. Kéri az elsőfoku ítélet felmentő részének helybenhagyását.

AZ ÍTÉLET.

Az utolsó szó jogán Kocsis József azt kérte a táblától, hogy enyhítsék a büntetését. Barna Istvánnak nem volt semmi mondanivalója.

A tábla az elsőfoku bíróság ítéletének Kocsis Józsefre vonatkozó részét megsemmisíti s a kötéltálati halálbüntetést életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatja át. Barna István felmentését a tábla helybenhagyta.

Az indokolás szerint a tábla is megállapította Kocsis József esetében az előre megfontoltságot, de enyhítő körülménynek vette részletes és töredelmes beismerő vallomását, mely nemcsak magára a gyilkosságra, hanem az előre megfontoltságra is vonatkozott. Az elhanyagolt nevelést szintén enyhítő körülménynek tekintette a bíróság, viszont súlyosbító körülmény, hogy a vádlott már volt büntetve s meg akarta gyaláztatni az áldozatát.

Barna István esetében a tábla bizonyítottan vette azt, hogy meggondolatlanul dobta oda Kocsisnak a bakterné megöléséről az ötletet. Ezzel azonban nem az volt a szándéka, hogy az elsőrendű vádlottat gyilkosságra bírja, hanem csak éretlen tréfából szólt.

A táblai ítélet ellen Jeney főügyész semmisségi panaszt jelentett be a Kuriahoz, a vádlott és a védő azonban az ítéletet tudomásul vette.

Gáz főzés és sütés

gyakorlati bemutatása ma délután 5 órakor lesz a régi postaépület telefonközpontjában (Piac-u. 36. udvar)

Belépő díj nincs!

Előadás után mindenkinek felvilágosítással és szaktanáccsal szolgál a gázugyár kirendeltsége.

A férj vértócsában találta feleségét a ház ajtajában

Mellette sírdogált két gyermeke.

Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy egy nyiracsádi asszony a debreceni klinikán súlyos fejsérülésbe belehalt. Az első pillanatban a rejtélyesnek látszó eset most már tisztázást nyert. Az áldozat Székér Pálné, ki férjével együtt lakott a nyiracsádi Asszonyrészi gazdaságban. Az asszony már mint Székér Pálné több ízben összekülönbözött a vele egy cselédházban lakó Nagy Ferencnével, akinek férje szintén a gazdaságban van alkalmazva. Két héttel ezelőtt kedden, amikor Székér Pál hazament a reggeli munkából azt látta, hogy Nagy Ferencné veszekedik feleségével. Szétválasztotta őket, majd megreggelizett és továbbindult munkájára.

Csak este tért haza, amikor legnagyobb meglepetésére feleségét a pítvarajtóban nagy vértócsában találta, mellette sírdogált két kis-

gyermeke, akik nem tudtak yézró anyjukon segíteni.

Székér Pál rögtön kocsiba tette az asszonyt és bevitte az orvoshoz nyiracsádra, majd pedig beszállította a debreceni sebészeti klinikára. Még előzőleg az asszonyt kihallgatta a csendőrség, aki azt mondta, hogy

Nagy Ferenc ütötte le vasvillával.

A csendőrség a kihallgatás után a vasvillát, mint bűnjelt el is kobozta. A súlyosan sérült asszonyt klinikára való beszállítás után megoperálták, de nem lehetett megmenteni az életnek, mert oly súlyos volt a fején esett sérülés, hogy vasárnap délelőtt az asszony meghalt. Székér Pálné tegnap délelőtt temették el a debreceni Köztemetőben. Az ügyvel kapcsolatban az eljárás egyébként megindult Nagy Ferenc gazdasági munkás ellen.

Szülei halála feletti bánatában megmérgezte magát

Négyféle mérget vett be és a mentők súlyos állapotban szállították be a klinikára.

Tragikus öngyilkosság történt tegnap délelőtt Debrecenben. Egy intelligens jó családból való fiatalember akarta eldobni magát az életet, mert a szülei elhunytak és ő magára maradt, egyedül. Az István ut 28. sz. alatt lakott Németh Elemér 22 éves fiatalember. A szimpatikus fiatalember édesatyját már régebben elvesztette, míg az édesanyja néhány hónappal ezelőtt hunyt el. A magáramaradt fiatalember édesanyja elhunyt után egész buskomor lett és sehogy sem tudott megvigasztalódni. Egyre mélyebb fájdalom töltötte el és magábaroskadva, szótlanul töltötte a napokat. Az ismerősei hába próbálták vigasztalni, Németh Elemér egyre buskomorabb lett.

Az elkészült fiatalember nem bírta elviselni szülei nélkül magánosan az életet és az öngyilkosság gondolatát forgatta magában. Apródonként mérgeztartalmú gyógyszereket szerzett be, amelyeket összegyűjtött és tegnap délelőtt végrehajtotta sötét szándékát. — Morfiumot, aszpirint, veramont és atropint kevert össze és oldott fel egy pohár vízben, majd a mérgező folyadékot felhajtotta. A mérgező hatás alatt Németh Elemér eszméletlenül esett össze és a házbellek így találtak rá a szobájában. Ertesítették a mentőket,

akik az eszméletlen fiatalembert kihallgatták a belgyógyászati klinikára, ahol ápolás alá vették, de az eszméletlen fiatalembert eddig még nem lehetett magához téríteni. Állapota rendkívül súlyos.

Az asztalán egy bucsulevelet találtak, amelyben panaszkodott, hogy szülei nélkül nem bír élni és ezért megy a halálba. A szerencsétlen fiatalember életbenmaradásához kevés a remény.

ERŐSZAKKAL ELVITTE EGY KIS-FIUTÓL A KERÉKPÁRT EGY VAK-MERŐ TOLVAJ.

Vakmerő kerékpárpótlás ügyében indított nyomozást tegnap a debreceni rendőrség. Rácz Irén kereskedő, Timár u. 52. sz. alatti lakos elküldte tegnap délután Fási Gábor revü kifutóját az OTI-hoz és hogy a fiu gyorsabban járjon, átadta neki Triumph gyártmányú női kerékpárját. Fási el is ment a Petőfi térre, ahol a kerékpárt átadta megörzés végett egy Varga Gyula nevű kisfiúnak, hogy vigyázzon rá, amíg kijön az épületről. Varga Gyula őrizgette is a kerékpárt, amikor az esti szürkületben odalépett hozzá egy férfi és elkérte tőle a gépet. A kisfiu nem akarta odaadni, de a férfi egyszerűen kivette kezéből, ráült és pillanatok alatt eltűnt vele a sötét utcákon.

Fási Gábor sírva panaszkolta el gazdájának a kerékpár ellopását, mire Rácz Irén feljelentést tett a rendőrségen, ahol a nyomozás megindult a vakmerő tolvaj után.

TETTENÉRTEK EGY LEMEZ-DOBÁLÓT A BAROMVÁSÁRBAN.

A baromvásár kedvence terepe a lemezdobálók, akik a hiszékeny fatusiakat mindig be tudják csapni egy kás „Itt a piros, hol a piros” nevű játékkal. Tegnap Gárdó József foglalkozás nélküli egyén, aki már máskor is volt büntetve tiltott szerencsejátékért, László Jánostól tíz pengőt, Dancs Juliánna ufjehértől lakostól pedig 4 pengőt nyert el, de ekkor tettenérték és a rendőr előállította rendőrségre, ahol a kihágási bíró azonnal le is folytatta ellene az eljárást és ketheti elzárásra ítélte.

MEGSZÜNT A STRANDOLÁS — JÖJJÖN A ZANDER INTÉZETBE

FÜVÉSZKERT-UTCA 4. SZ.

hol gyermekek quarcfény alatt tornáznak, felnőttek pedig Zander gépeken tornáznak igen olcsón

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület közgyűlése Debrecenben

130—150 tanár érkezik a közgyűlésre

A magyar középiskolák tanárait magában egyesítő Országos Középiskolai Tanáregyesület évente más-más városban tarja közgyűlését. Az idei közgyűlés színhelye az itteni Tanári Kör meghívására Debrecenben lesz. Az előjelek arra engednek következtetni, hogy az október huszonharmadikán tartandó közgyűlésen a debrecenieken kívül 130—150 tanár fog résztvenni. Csak Budapestről körülbelül 60 résztvevőre lehet számítani. A vendégek zöme október huszonketedikén délelőtt érkezik Maday Gyula kir. főigazgató, országgyűlési képviselő, egyesületi elnök vezetésével. Ezen a napon választmányi ülés, Arany emlékünnepele, majd az Angol Királynőben ismerkedési est lesz. A másnapi közgyűlésen a közokta-

tásügyi minisztérium is képviselteti magát. A program keretében megtekintik a Déri Muzeumot, Kollégiumot, Egyetemet, megkoszorúzzák a Kossuth szobrot, Csokonai sírját és a hősök emlékművét.

Az előkészületek vitéz Bessenyei Lajos ref. gimnáziumi igazgató és Majoros Béla reáliskolai igazgatóhelyettes irányítása alatt, a helybeli középiskolák tanárainak bevonásával, serényen folynak. Minden remény megvan arra, hogy az ország különböző tájairól ideseregülő tanárok jól fogják érezni magukat Debrecenben. A rendezőség a közeli napokban meghívókat bocsát ki. Részletes tájékoztatást csak ezek megjelenése után adhatunk.

Egy debreceni kereskedőt jogtalanul letartóztatott Ermihályfalván a román csendőrség

Koholt csempészési vád — Amikor „jegyes ember”-rel került össze a gyanútlan látogató — A kereskedő csak erőlyes fellépésének köszönheti, hogy kiszabadult.

Kellemetlen kalandban volt része román megszállt területen Frank Izidor ismert debreceni kereskedőnek, a Frank József és Testvére főtéri cég beltagjának. Frank Izidor az elmúlt hét végén Budapestre, majd ott megszerezve a román vizumot, Nagykárolyba utazott, hogy rokonait és ismerőseit felkeresse. Nagykárolyban csak egy napig tartózkodott és onnan Ermihályfalván át hazaindult. Ermihályfalván megszakította útját, hogy ott is felkeresse egyik ismerőseit, egy fakereskedőt, kinek feleségét pár héttel ezelőtt a debreceni klinikán megoperálták.

Amint Ermihályfalva főuccáján haladt, Frank találkozott egyik régi üzleffelével, kivel még a régi időben üzleti összeköttetésben volt. Szívélyesen üdvözölték egymást és természetesen beszélgetésbe kezdtek. Kis idő múlva feltűnt mögöttük egy román csendőr, de erre nem sokat adtak, mint olyan emberek, kiknek lelkesmeretük tiszta. Körülbelül egy óra hosszáig tartózkodott aztán Frank az ermihályfalvai kereskedő házában, mikor bedült a román csendőr és felszólította Frankot, hogy kövesse a csendőrségre. A nyílt utcán kísérte végig a csendőr a tisztes debreceni kereskedőt, kit tétőtől talpig megmotoztak, utlevélét, értéktárgyait elvették. Néhány posztóminta volt a kereskedőnél, amiket még Budapestten vett magához és miután útját nem szakította meg, hanem onnan egyenesen utazott Nagykárolyba, nála is maradt. A csendőrmester nagy gaudiummal mutatta fel a néhány posztómintát ésrossza magyarsággal emlegette.

— Aha, maga itten csempészni akarta.

A kereskedő erőlyesen tiltakozott a gyanúsítás ellen és hangoztatta, hogy egy-két mintával nincs mit csempészni és még ha a minta után eladást eszközölt volna is, ez még nem tiltott cselekedet, hiszen megvan a két ország között a normális forgalom.

A csendőrmester látva a koholt vád tarthatatlan voltát, most már fordított egyet a volgan és nagyhangon kijelentette, hogy biztosan valami irredata dologban jár, mert „jegyes ember”-rel sétált az uccán. Jegyes ember alatt azt értette, akivel Frank az uccán találkozott és akivel beszélgetve folytatta útját a fakereskedő házához.

Hosszu jegyzőkönyvet vett fel azután a román csendőr és végül kijelentette, hogy fizessen egyelőre ezer leut és aztán majd tovább kísérik Zilahra és ott fognak dönteni további sorsa felől. Frank erőlyesen tiltakozott az ilyen eljárás ellen. Hangsúlyozta, hogy szabályszerű utlevéllel és vizummal jött át, semmiféle tiltot dolgot nem művelt és egy ártatlan beszélgetés nem lehet ok letartóztatásra. Ennek dacára késő estig ott tartották a csendőrségen és csak akkor, mikor látták, hogy nem puhul és nem hajlandó fizetni, adták át, semmiféle tiltot dolgot nem művelt őrségnek. Itt a vezető kapitány nyomában megvizsgálta az ügyet és lovgiasan maga jelentette ki, hogy a román csendőrség részéről vele szemben igazságtalanság történt, melynek reparálására ő megtesz mindent. Megnyugtatta Frankot, hogy háborúitlanul maradhat Ermihályfalván. A debreceni kereskedő azonban ezután nem akart tovább ottmaradni, hanem a legközelebbi vonattal hazautazott. Most lépéseket fog tenni, hogy a vele szemben elkövetett törvénytelenység megtoroltassék.

CSER, TÖLGY, HASÁB P. 2.80
APRITOTT — — — — P. 3.20
Központi Tűzifa- és Szénkereskedelmi Vállalat, Károly Ferenc József út 1. sz. Margit-fürdő mellett.
Telefon: 10—24. Telefon: 10—24.

Meg fog pukkadni

barátnője az Irigységtől,
ha meglátja milyen szép
fényképet csinált Önnek

1 pengőért

az UNIO műterem
Svetits bérház
PIAC-UTCA 43.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenteti október 11-én:

A változékony, de még mindig enyhe időjárás ma is tartott. A hőmérséklet ma ugyan nem emelkedett megközelítően sem a tegnapi magasságra, de 21 C fok értékével még mindig jóval meghaladja az ebben az időben normális hőmérsékleti nívót. A nap folyamán az égbolt csaknem állandóan borult volt és több ízben hullott csapadék, melynek mennyisége az esti órákig elérte a 3 millimétert. Az estő hőmérséklet 16 C fok, a légnyomás tengerszintre redukált értéke reggel 753.8, este 756.4 milliméter volt.

Prognózis: Erős délnyugati szelekkel felhős, enyhe és csapadékos idő várható.

— **Kinevezés.** Báró Vay László főispán a keddi közgyűlésen bejelentette, hogy dr. Félégházy Sándor orvost lb. városi tisztiorvossá nevezte ki.

— **A kir. ítélőtábla elnöke hivatalviszogat.** Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök dr. Csernátó Lajos kir. ítélőtáblai elnöki titkár kíséretében tegnap Miskolcra utazott, ahol a miskolci kir. törvényszék ügymenetének és ügykezelésének vizsgálatát fogja folytatni. Távolléte alatt állandó helyettese: dr. Perjessy Mihály tanácselnök látja el az elnöki teendőket.

— **Oktoberi gyászünnepély a Tégláskertben.** Szép ünnepély keretében kegyelettel adózott e hó 9-én, vasárnap délután a Tégláskert közönsége az aradi tizenhárom vértanu emlékének. Az ünnepélyt az olvasókör rendezte a kör helyiségének udvarán felállított sátorban. A Himnusz elnéklése után Hegedüs László, a kör alelnöke tartott megnyitót, majd Borkóles S. István igazgató szépen felépített emlékbeszédben ismertette a tizenhárom vértanu történetét. Kozma Józsefné irredanta dalokat énekelt. Ifj. Mészáros Sándor mély átérzéssel előadott szavala után Kovács Mihály szavalt a hazafias versét. Solti Jucika irredanta dalokat énekelt nagy sikerrel. A csonka honvéd című darab főszereplői: Veres Mariska, ifj. Mészáros Sándor, Kiss Rózsika, Győri Rózsika, Szabó Lajos, Balogh Katóka, Vágó László, Pusztai Lajos rátermeltségükkel tettek bizonyosságot s a hálás közönség meleg ünnepelésben részesítette őket. Baja Mihály „Magyar harangok” című versét Lakatos Mária szavaltta el. Ifj. Mészáros Sándor zenekísérettel magyar dalokat adott elő. A tehetséges, szép, iskolázott hangú énekes nagy tapsokat aratott. Dudás Irénke Tábori Piroška versét az „Október 6.” szavaltta el sikerrel. — egy Móra Ferenc verset pedig Gréll Ágnes adott elő. A nőszomszágok után Lakatos János ügyvezető elnök tartotta meg szép záróbeszédét. A szótart elnéklésével aztán véget ért a szép és minden tekintetben jólsikerült ünnepély.

— **Börkabatót, cipőt, ridikült, kesztyűt mélyen leszállított árban, villanyerőre berendezett festékszóró géppel, bármilyen színre fest Tóthfalussy, Czegléd u. 7.**

— **Az Árpádtéri egyházzsérző Nőgyűléte** összejöveteleit minden szerdán d. u. 4 órakor a Kassai u. 12. sz. alatti gyülekezeti termében tartja. Ugyanekkor van a leánykör összejövetele és az énekkari óra is. Leányköri vezető Demjén Erzsébet, énekkarvezető: Kovács Kálmán tanító. Új tagok belépését egy a Nőgyűlésbe, mint a leánykörbe szívesen vesz a vezetőség.

Két betörés is volt tegnap az állomáson

A podgyászkoocsiban és a tanteremben garázdálkodtak a betörtök.

Tegnap hajnalban 2 óra 48 perckor a szokás szerint pontosan befutott Debrecenbe a Budapestről jövő személyvonat. Nemsokkal a vonat beérkezése után a podgyászkoocsból ki akartak rakodni, amikor a személyzet meglepetéssel vette észre, hogy a podgyászkoocsban több csomag sérült és látszik, hogy megdézsmálták őket. Jelentést tettek az állomási őrszobában, a rendőrök hamarosan meg is állapították, hogy lopás történt. A tolvaj betört a kocsii üvegajtóját, benyúlt és így kinyitotta az ajtót. Négy pár drága

cipő és 5 kg sajt hiányát állapították meg, de lehet, hogy több áru is eltűnt. A lopást valószínűleg Szajol és Debrecen között, de esetleg a debreceni állomáson követhették el.

A másik betörés lopást az ugynevezett tanosztályon követték el. A tolvaj álkulccsal ment be a terembe és Bory József s. pályafelvigyázó szekrényéből egy kékeszürke ruhát és 9 inget ellopott. Kára 300 pengő. A rendőrség megindította nyomozást a tolvajok után.

— **Felhívás a volt 39-esekhez.** A volt 39-es bajtársi egyesület az idén bekapcsolódni kíván a Bocskai hajduereg által az álmosdi csata emlékére október 16-án rendezendő Bocskai emléknapba. A volt 39-esek az ünnepélyen való részvétel megbeszélésére e hó 12-én, szerdán este a Csapó uca 17. szám alatt levő Korona vendéglőben összejövetelt tartanak. Ezután felhívják a volt 39-eseket, úgy a tisztállományban levőket, mint a legénységhez tartozókat, hogy a jelzett időben és helyen minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy megtárgyalván a részleteket, impozáns módon vegyenek részt az utóezred ünnepélyén.

— **Az Árpádtéri egyházzsérző szeretetvendégsége.** Az Árpádtéri egyházzsérző Nőgyűléte október hó 16-án, vasárnap délután öt órakor a Kassai u. 12. sz. alatti gyülekezeti teremben szeretetvendégséget rendez a következő műsorral: 100. dícséret 1—2. v. Imádkozik Szabó Géza s. lelkész. Bibliát magyaráz Magyar Bertalan h. lelkész. — Énekel Szabó Géza s. lelkész, hegedűn kíséri Kovács Kálmán tanító. Szavalt: Tóth Ica. Előadást tart: Bökényi Dániel igazgatótanító. Verseiből felolvast: Jámbor Lajos tanító. Hegedűduett: Előadják: Kovács Kálmán és Eiben Emil. Szavalt: Szabó Kató. Imádkozik: dr. Módos László segédlelkész. 89. zsolnár, 1. vers. Belépődíj nincs.

— **x Olesó szőrmehundák, boák, prém bőrök.** Alakít javít: Kőváry, szűcs-mester. Bika-bérbház.

— **A KIE Árpádtéri csoportjának tagsági estéje.** A KIE Árpádtéri csoportja holnap, szerdán este félnyolc órakor tagsági estét rendez, melyen a csoport tagjainak a tagsági jegyek kiosztása és egyéb csoportügyi megbeszélések képezik az összejövetelet tárgyat. Erre az estére minden érdeklődő fiatallembert szeretettel vár a KIE Árpádtéri csoportjának vezetősége.

— **Felhívás a Hadikölesönkötvény tulajdonosokhoz!** Az Országos Magyar Hadikölesönkötvény központi irodája Budapest, VII., Rottenbiller utca 6-a. sz. az esetleges panaszok s észrevételek felvétele céljából Debrecenben, Rákóczi utca 19. sz. alatt kirendeltséget létesített. Felkérünk tehát minden kétezzer koronán felüli hadikölesönkötvény tulajdonost, hogy címét levélben, vagy személyesen saját érdekében a Kirendeltség irodájával közölje, hol minden néven nevezendő hadikölesön, biztosítási kötvény, valamint kénszerkölesön ügyben teljesen díjmentesen kaphat felvilágosítást s ingyen intézik ügyeit.

— **Szülői értekezlet.** A ref. gimn. 172. sz. „Erő” cserkészcsapatának parancsnoksága folyó hó 12-én, szerdán délután 5 órakor az ujonnan jelentkezett apródok szülői részére a csapat otthonában (ref. gimn. I. em. 9.) szülői értekezletet tart, melyre a szülőket meghívja a parancsnokság.

— **A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a m. kir. Gazdasági Akadémia pallagpusztai kertészet** karöltve október hónap 15-én gyümölcstermelő gazdaközönsége részére teljesen ingyenes gyümölcs csomagolási tanfolyamot rendez. A tanfolyam egész nap tart. A Debrecen nagyerdei állomástól reggel félnyolcra indul a villamos a gazdasági akadémiához A Debrecen—nyiregyházi MAV vonalon Nyiregyháza felől a Pallag-pusztai megállóra reggel fél 7-kor és fél 9-kor érkezik a vonat, honnét gyalog tíz perc alatt elérhető az akadémia. Étkészéssel mindenki maga gondoskodik, helyben vendéglő van. Aznapi délután villamos is és MAV is van kellő időben. Aki részt akar venni a tanfolyamon, szoval. vagy lev. lapon jelentse be október hó 10-ig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál Debrecen, Hunyadi-utca 5. sz. (I. emelet).

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam.** A Kereskedelmi Társulat által fenntartott esti kereskedelmi szaktanfolyam november 15-én ismét megnyílik. A tanfolyam tárgyai: kettős könyvvitel, kereskedelmi és váltóismeretek levelezéssel, kereskedelmi számtan, gyors-és gépirás. A heti órák száma 12. Tanítás a hét négy estéjén (hétfő, kedd, szerda, csütörtök) 6—9, vagy 7—10 óráig. A havi részletekben fizethető díjak összege 72 P. A tanfolyamra, amely május közepéig tart, mindkét nemű hallgató felvehető. A tanfolyam befejeztével a tanulók vizsgálatot tesznek és annak eredményeiről szabályszerű bizonyítványt kapnak. Bővebb felvilágosítást ad a női felső kereskedelmi iskola igazgatósága (Kálvin-tér 2. sz.).

— **x Babakelengyék, gyermekruhák legoiesőbbak, legizlésesebbek Horovitznál, Püspöki palota.** (Nagytemplommal szemben.)

— **Marólugot ivott egy falusi leány.** Sipo Margit hajduhadházi leány marólugot ivott. Sulyos állapotban szállították be a Közkórházba. Tettének oka szerelmi bánat.

— **A HONsz hangversenye.** A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárva Országos Nemzeti Szövetségének Debreceni Csoportja ez évi november hó 13-án nagy műsoros estélyt rendez, melyen a legkiválóbb helybeli művészek fognak szerepelni. A bevételt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva karácsonyi ünnepére és felsegélyezésére fogjuk fordítani. Csoportvezetőség.

— **Hölgyek figyelmébe!** Őszi és téli divatlapok megérkeztek. Divatlap kölcsönzés. Tarzan mozi tíz fillér Antalffy könyvkereskedésben.

— **Lausanne, Genf, Stersa.** Fenti címmel tart előadást folyó hó 16-án, délután hat órakor dr. Faragó László, a kitűnő publicista és előadó, Ismereti a külpolitika legújabb eseményeit, ami iránt általános érdeklődés mutatkozik. Az előadás, amely a Magántisztviselők Szövetsége helyiségében, Ferenc József ut 30. sz. alatt lesz, teljesen díjtalan, belépődíj nincs.

— **x Gabányi gyapjuszövegi igazán nagyon olcsók és jók.** Bádagos 2.

— **Eszperantó tanfolyam.** Minden évben újabb százezerek sereglenek az eszperantó világnyelv híveinek sorai közé. Az eszperantó nyelv nagy jelentőségét a világ minden részében elismerik. Divattá vált az eszperantó tanulása, nélkülözhetetlen része a művelt ember ismereteinek. A debreceni Magántisztviselők Egyesülete szívesen bocsátja helyiségét a tanfolyam megrendezésére. A tanfolyamra jelentkezéseket elfogad az egyesület vezetősége, Piac uca 30. sz., I. em., esténként 7 és 9 óra között.

— **„Tanítók rágalmazási pere felmentéssel és kibéküléssel”** címen cikk jelent meg egy törvényszéki tárgyalásról. Patkó Olivér okányi tanító ugyan is azt állította egy alkalommal, hogy Halász János igazgató-tanító kevesebb fizetést adott ki neki, mint amennyi járt volna. A tárgyalás azonban beigazolódtott, hogy tévedésről van szó s mivel Patkó Olivér levélben is bocsánatot kért Halász Jánostól tévedéséért, a törvényszék felmentő ítéletet hozott az okányi tanító ügyében. Az is kiderült a tárgyaláson, hogy Halász sem rosszindulatból, sem tévedésből egyetlenegyszer sem vont le Patkó fizetéséből. Ez utóbbi tény most utólagosan azért állapítjuk meg ismét, mert előző tudósításunk félreértésre adhatott alkalmat.

— **Lopkodják a virágokat.** Gopcsa Gergely Máv. főintéző feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Mák u. 9. sz. alatti lakásának udvaráról öt szép aszparagust ellopott. — Kára 35 pengő. A nyomozás megindult.

— **A Debreceni Sakk-kör bajnoki versenye.** A Debreceni Sakk-kör a közeljövőben rendezi meg ezévi bajnoki versenyt, amelyen a régi szokásnak megfelelően a versenyvezetőség engedélyével nem tagok is indulhatnak. A múlt évben 32 jelentkező volt, akik négy nyolcas csoportban küzdöttek a döntőbe jutásért. A kör most némileg módosította a régi feltételeket, amelynyben azokat, akik már több bajnoki versenyen jó helyezéssel igazolták képességeiket, az előmérkőzésen való részvétel alól ezuttal felmenti. Az elődöntőben való részvételre utasítottak közül azok, akik legalább 50 százalékos eredményt érnek el, jogosítottak a bajnoki döntőben való részvételre. A döntőben csak azok indulhatnak, akik a nevezési határidő lejártáig a versenyre beneveztek. A versenyen középiskolai tanulók nem indulhatnak. A verseny győztese és helyezettei díjakul értékes sakk-könyvet kapnak. Nevezni lehet október hó 15. napjának esti 8 órájáig írásban vagy szóval dr. Barabás Béla főtitkárnál (Szent Anna u. 12. sz.) Nevezési díj 2 P., bánatpénz 5 P. melyet a verseny megkezdése előtt kell a tornavezetőnek lefizetni. A verseny helyét és idejét a nevezések lezárása után közli a versenyvezetőség.

Özzadás és kellemetlen tünetei megszűnnek

NOVOLA kenőcsöt

HASZNÁL LABAINAK ÁPOLÁSÁRA

HATÁSBAN BIZTOS. ÁRA: 1.-P.

Készíti: **ARANY ANGYAL** gyógyszerár

DEBRECEN, PIAC és SZT. ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1970.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA.

12-én, szerdán: A kis senki (C. 2. bérlet.)

Szerdán és csütörtökön
délután három órakor
IFJUSÁGI ELŐADÁS.

(Legdrágább hely 80 fillér).

KARDOSS GÉZA felléptével

Ocskay brigadéros

MA ESTE UTOLJARA

Kis senki

A legszebb vigjáték.

Vigyázz!

csütörtökön

utoljára!

**Völegényem
a gazember**

Okvetlen nézze meg, ha eddig
nem volt alkalma!

Vigyázz!

Vigyázz!

— Érdekes uzsoraper a debreceni törvényszéken. Mille Lajosné 79 éves püspökladányi asszony 1929-ben 805 pengőt adott kölcsön Vigh Sándor ladányi lakosnak, aki évi 30 százalékot ajánlott meg. Vig azonban csak 4 mázsa búzát fizetett, de a tőkét nem töltesztette. Ezért aztán Mille Lajosné pert indított ellene a püspökladányi járásbírószágon, amely 660 pengőt ítelt meg az asszony részére. Vig Sándor azonban ekkor sem fizetett, hanem uzsoráért feljelentette Millénét, aki nem hogy kamatot nem kapott, de még a tőkét sem fizették vissza neki. Mivel azonban az uzsora ebbe a formába is hatóságilag üldözendő, a törvényszék a vádlott asszonyt 50 pengőre büntette, de a végrehajtását felfüggesztette. Az ítéletet az ügyész megfellebbezte.

x **Olcsóbbak a papírszalvéták a mosásnál.** 100 drb hófehér szalvétát csak 24 fillér. Springer papír, fotószaküzletében.

— **Hátbaszurta egy harcias asszony az urát.** Alapos esattanóval fejezte be családi veszekedést Kakas Imréné balmazújvárosi lakos. Férfjével, Kakas Imre 50 éves gazdálkodóval ment az állomás felé és az uton összevesztek. A kisállomás előtt az asszony annyira dühbe jött, hogy a kezében levő bicsekével az urát hátbaszurta. A megszurtt embert a mentők első segélyben részeseítették és kiszállították a sebészeti klinikára, hol megállapították, hogy a szúrás nem ért nemesebb szerveket. A sérülést bekötötték, majd Kakas Imre saját lábán eltávozott. Lesz otthon nemulást!

— **A homokkerti dalárda október hó 16-án, vasárnap délután 5 órakor** családias jellegű összejövetelt és műkedvelő előadást rendez a Ref. Olvasó Egylet helyiségében. Színre kerül: Tisztelem a régi szeretőmet című háromfelvonásos bohózat, Belépti díj nincsen. A darab betanítását és rendezését Szilágyi József végzi.

BALLA JÁNOS MEGHALT.

Harminc esztendeig mint csász szolgált a Homokkertet hűségesen és nagy buzgósággal. Két év óta betegkedett, de azért a homokkerti birtokosság csak meghagyta állásában holta napjáig, ami hosszas szenvedés után bekövetkezett nyolcvanöt éves korában.

A megboldogult öreg csősznek a világháboruban hét fia vett részt, akik közül egy meghalt. Azon érdeméért, hogy hét fiut nevelt a hadseregnek Ferenc József uralkodó 500 koronát és egy ezüst órát ajándékozott Balla Jánosnak, amely kiüntetésre az öreg büszke volt. A Homokkertnek ő volt az utolsó csősze.

Özv. Zöld Jánosné temetése. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra özv. Zöld Jánosné hült tetemét. Kiterjedt rokonság gyászolja a debreceni polgári társadalom halottját. Az elsőosztályú ravatalozóteremben volt a gyászszertartás. A díszes szarkofógot ellepték a koszorúk. A gyásznének után Molnár Ferenc lelkész mondott meghatározó gyászbeszédet. A temetésen részt vett a debreceni gazdátársadalom színe java Zöld József helyettes polgármester és Balogh István vezetésével. A koporsóra koszorút küldtek: Zöld József polgármesterhelyettes, azonkívül sokan mások. Egyes koszorúk felírásai a következők voltak:

Nagyon szeretett, fájó szívvel gyászolt nagymamának Jolán és Janesi. — Felejthetetlen nagymamánknak szeretettel, Sári és Karsai. — A jó Nagynéninek, Pászotrné, Erzsike családjával. — Felejthetetlen édes jó anyáknak, Bánatos gyermekei, János és Zsuzsika. — Édes jó anyánk, Isten veled, Marika és István. — Szeretett nagynéninek utolsó üdvözléssel, Kovács Ferenc és neje. — Dédnagymamának szeretettel, Duci és Pista. — Nagymamának szeretettel Sári és Pista. — Szeretett nagynéninek, Zöld László és családjával. — Szeretettel, Ilonka. — Tiszteletünk és szeretetünk jeléül, Kiss Sándor és családjával. — A temetést Gebauer temetkezési intézet rendezte.

Balla János Bujdosó ucca 22. számú lakásán elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a Kőztemetőből. Temetését Bartha temetkezési vállalat rendezi.

Művészeti síremlékek, sírköthelyezések vitéz Poroszlaynál, Dégenfeld tér 2. szám.

Anyakönyvi hírek:

— **Halálozások:** Dudás Ferenc, r. k. 35 éves, Szabó Antal ref. 4 éves, Nagyléta Kerti u. 12., Szabó Sándor ref. 7 hónapos, Szülészeti klinika, Jurticci Pálné Esze Erzsébet g. k. 69 éves, Bopalád Kírséd, Veres Imre ref. 22 éves Zádor u. 27., Mirkó Gáborné Varsányi Zsófia ref. Hatvan u. 60. sz.

— **Születések:** Erdélyi Ferenc, fiu: Ferenc, Szabó Lajos, leány: Irén Zsuzsanna, Jámor Ferenc, leány: Margit, PintyeMiklós, fiu: Miklós, Pál Gábor, fiu: Attila Sándor, Barna Gábor, fiu: Gábor, Papp Sándor fiu: Zoltán, Brebán Sándor, fiu: Sándor, Törő Sándor fiu: Imre Ferenc, Holosvander József, fiu: Gábor, Juhász István, fiu: László, Kulcsár Ferenc, leány: Juliánna. Ezenkívül három törvénytelen újszülött jelentettet be.

— **Eljegyzések:** Kelemen Jenő—Tóth Matild; Zsom József—Hajas Erzsébet; B. Nagy János—Rain Mária; Andirkó Ferenc—Zsupa Eszter; Kiss Albert—Kakas Erzsébet; Varga Gábor—Barna Juliánna; Balogh János—Sárkány Erzsébet; Barna Mihály—Lenti Erzsébet; Tukár Miklós—Seprényi Irén; Hajer István—Nagy Juliánna; Cseresznyés János—Hüse Eszter; Kovács Béla Dániel—Kovács Róza.

Közérdekű levél

MIÉRT NEM MEHETNEK
A DEBRECENIEK A TOKAJI
SZÜRETRA?

Október 16-án lesz Tokajban a híres tokaji szüret, amelyre az ország minden részéből indítanak vonatot. Így többek között Kisujszállás, Püspökladány, Nyíregyháza közönsége is elmehet a tokaji szüretre a debreceni közönség azonban nem. Tisztelettel kérdezzük: miért olyan mostohagyernyke Debrecen a Máv.-nak, hogy sem innen, sem ide nem indítanak Filléres Gyorsot? ... Sürgős intézkedést kérünk, hogy a vasárnapi tokaji filléres a debreceni állomáson is felvehesse az utasokat Tokaj felé.

Tisztelettel:
Aláírók.

MEGKEZDÖDÖTT
A MÉRTÉKHITELESÍTÉS

Felhívtnak Debrecen sz. kir. város II. kerület Péterfiak, III. kerület Hatvan uccai, IV. kerület Piac uccai városrészeiben, valamint azok külsőségeiben, kertészeiben lakó kereskedők, gazdálkodók, cséplőgéptulajdonosok, terménykereskedők, termelők, kofák, mérlegköleszők, rőfösök és általában azok, akik közforgalomban, vagyis az 1907. évi V. t. c. 16. §-a értelmében hitelesítésre kötelezett mértéket és mérőeszközöket használnak, hogy azokat folyó évi október hó 10-től kezdődőleg idő szakos hitelesítésre a debreceni m. kir. Mértékhitelesítő Hivatal Teleki u. 79. szám alatti hivatalos helyiségében mutassák be.

A hitelesítés napjáról minden egyes nyilvántartott fél posta útján értesítetik, hogy a felhívásban feltüntetett napon és órában az összes mértékeiket teljesen tisztán, rozsdamentesen mutassák be időszakos hitelesítésre. A hitelesítésben részt nem vett felek ellen a törvény értelmében kihágási eljárás fog folyamatba tétetni, ami pénzbüntetést, visszaesés esetében elzárást és a mérőeszközök elkobzását vonja maga után. A nyilvántartásunkban még nem szereplő és felhívást kézhez nem vett felek a felhívás bevétele nélkül is tartoznak mértékeiket hitelesítésre bemutatni.

Terménytőzsde.

A **határidőpiac hivatalos árfolyamai:** Buza októberre 13.09—13.10, márciusra 14.14—14.15, májusra 14.54—14.56. Rozs októberre 8.05—8.07, márciusra 9.09—9.10. Tengeri májusra 9.23—9.24.

A **budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai:** Buza tiszai 77 kg-os 13.70—14.15, 78 kg-os 13.85—14.30, 79 kg-os 14.05—14.45, 80 kg-os 14.10—14.60, felsőtiszai 77 kg-os 13.30—13.50, 78 kg-os 13.45—13.65, 79 kg-os 13.60—13.80, 80 kg-os 13.70—13.90. Rozs 7.70—7.80, tak. árpa I. 9.90—10.10, tak. árpa II. 9.70—9.80, felvidéki sörárpa 12.00—14.50, egyéb sörárpa 11.00—12.00, zab I. 10.10—10.40, zab II. 10.00—10.10, korpa 7.75—7.85.

Csikágói zárlat.

Buza decemberre 49 és egykettő (48 és háromnegyed), szeptemberre 54 és ötnyolcad (53 és hétnyolcad), májusra 55 és hétnyolcad (55).

Tengeri dec. 27 (26 és egykettő), szept. 32 (31 és háromnyolcad), máj. 33 és egynegyed (32 és háromnegyed).

Zab dec. 16 és egynyolcad (15 és hétnyolcad), szept. 18 és hétnyolcad (18 és ötnyolcad), máj. — (—).

Rozs dec. 32 és egynyolcad (31 és ötnyolcad), szept. 31 és háromnegyed (31 és háromnyolcad), máj. — (—).

Az iránvzat barátságos.

Debreceni

lő- és szarvasmarhavásár.

Felhajtottak 866 darab lovat, 1417 darab szarvasmarhát, Elkelt 140 darab ló, 839 darab szarvasmarha. Árak: Tejes borju kg. 40—65, hizott ökör kg. 36, vágómarha kg. 28—34, vágóvaló bika kg. 26—36, fejőstehén drb. 100—150 pengő, jármosökör párja 250—530 pengő, közepes minőségű ló 150—250 pengő, jóminőségű ló 200—300 pengő, szegény ember lova 80—120 pengő, vágó ló 50—110 pengő. A vásár lanyhán indult, de a végén erősödött és délután 3 óráig tartott.

Szakosztályi ülések.

A **vendéglős szakosztály** elnöksége ezúton hozza tagjai tudomására, hogy folyó hó 13-án, csütörtökön délutánra meghirdetett szakosztályi ülés elmarad és az csak f. hó 24-én lesz megtartva.

A **hentes szakosztály** f. hó 10-én, hétfőn estére hirdetett negyedévi rendes gyűlését ma, szerdán este félnyolcórától kezdettel tartja meg az Ipartestület tanácstermében. Tárty: Felügyelőbizottság jelentése. Kereseti és fogyasztási adóügyek. Szalmaügy. Husok lebélyegzése.

Az **ácsiparosok szakosztálya** f. hó 12-én, szerdán este hat órakor az Ipartestületben ülést tart igen fontos szakosztályi ügyekben.

AKI A NAPBA KÜLDTE HITELEZŐJÉT.

A debreceni kir. ügyészség zsarolás vétsége címen emelt vádat Szöllősi Sándor és felesége b-ujfalui lakosok ellen, kiknek ügyét hétfőn tárgyalta a debreceni törvényszék dr. Rózsa Lenci tanácselnök. A vád szerint Szöllősiék egy etazsért rendeltek meg Steiner Adolf újfalui asztalosnál, akinek 8 pengőt fizettek ki. Az etazsér azonban nem készült el a kellő időre, mire Szöllősiék kérésére Steiner 2 pengőt visszafizetett. Mikor a még hiányzó összeget kérték, az asztalos nem fizetett, hanem azt mondta nekik:

— Ha kell a pénz, menjenek a Napba ...

Később Szöllősiék úgy egyeztek meg Steiner feleségével, hogy megvesznek tőle 1 asztalt 10 pengőért s a hiányzó 4 pengőt majd kifizetik. Steiner nem adta beleegyezését a vásárhoz, de Szöllősiék az asztalt hazavitték. Az ügyből zsarolási per támadt, melyet Steiner indított Szöllősiék ellen. A hétfői tárgyaláson a sértett nem jelent meg s így érdemben a bíróság nem határozott. Az ügyben egyébként a törvényszék bizonyításkiegészítést rendelt el.

MIG UJSZÜLÖTT GYERMEKÉVEL FOGLALATOSKODOTT KÉTÉVES KISFIA MARÓLUGOT IVOTT.

Még a tavasszal történt, hogy Tarján Ferencné nagyléti lakos egy alkalommal nagymosáshoz készülődött. Újszülött gyermeke az ágyban feküdt, — míg kétéves Ferenc nevű fia a szobában játszadozott. Míg az anya az újszülöttel volt elfoglalva, a háta mögött a kis Ferenc az ablakpárkányhoz ódalgott s leemelte a zsirosszódával telt lábat, beleivott és belső sérüléseibe belehalt.

Tarján Ferencné gondatlanságából okozott emberölés vétsége miatt a debreceni törvényszék Tarján Ferencné 15 napi fogházra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban háromévi próba időre felfüggesztette.

VAC—Dohánygyári FC 2:2 (1:1).

Szövetség díj. Bíró: Buttkay. Meglepetés a fiatal kék-fehér csapat szép eredménye a favorit dohánygyáriak ellen. Góllövők: Kupferstein, dr. Dávid, illetve Galambos (2).

KÉSZ A BOCSKAI ŐSZI TURÁJA.

Még csak nemrég tért haza a Bocskai a hollandi turájáról, melynek fáradságát még alig pihente ki, máris új turára készülődik a csapat. Kell a pénz és más mód nincs, mint tura, bár a tulajtott turázás szomorúan meg fogja magát bosszulni a csapat bajnoki szereplésében. Október végén indul a csapat és 25-én játssza első mérkőzését Zággrában a Gradjanszki ellen. Zággrából Istambulba utazik a Bocskai, ahol három mérkőzést abszolvál. Október 28-án a Ferner Bagese, 30-án a Calata Szeráj, míg november 4-én a két csapat kombináltja ellen fog játszani. A törököktől visszafelé jövet valószínűleg Szófiában mérkőzik 6-án a csapat a Lewszky ellen.

A turáról hazatérve, nem sokáig pihen a csapat, mert a Ferencváros játékosaival kombinálva, Franciaországba utaznak, ahol mint profiválogatott két mérkőzést játszanak. Lilleben az északi válogatott lesz a magyar csapat ellenfele, majd Párisba utaznak, ahol a francia profiválogatottakkal mérkőzni. A Ferencváros-

Bocskai kombinált valószínűleg a következő összeállításban fognak mérkőzni: Háda — Remmer, Korányi (Janzsó) — Palotás, Sárosi (Móré), Lázár — Markos (Táncos), Vincze, Teleki (Turai), Toldi, Kohut. A francia tura után a még hátralevő bajnoki mérkőzéseket játssza le a Bocskai. — November 20: Attila, december 4: Kispeszt, Kispeszt, majd végül a Ferencváros elleni mérkőzés december 11-én zárja le a szezon. A tél folyamán pedig egy újabb déli turát fog lejátszani a csapat.

A DEAC atlétikai bajnoki versenye
Egyetemi újonc atlétikai verseny

A DEAC atlétikai szakosztálya október 13-án délután 3 órai és 16-án délelőtt fél 10 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg a DEAC 1932 évi atlétikai klubbajnoki és az 1932—1933. tanévi egyetemi újonc atlétikai versenyt. A versenyen a Tisza István tudományegyetem mindazon hallgatói kötelesek résztvenni, akik a DEAC-ba felvehetőek s akik Hadházy Dezső testnevelési tanárnál atlétikára jelentkeztek, vagy jelentkezni akarnak

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen említtatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérlő) tudhatók meg. — Hirdetési ügyekben telefonon 27—88. szám nyújt felvilágosítást.

Alkalmazást nyer férfi

Kocsis
18—20 éves fiával felvétetik a gazdasági népiskolához, Mikepérszi ut 10. 1737

Kifutó fiu
fűszerüzletbe felvétetik Szabó Kálmán u. 8. sz. 1739

Cipészegédeket felveszek. Nyomató u. 2. sz. 1778

Alkalmazást keres férfi

Kereskedelmi, gimnáziumot végzett fiatalember díjtalanul ajánlkozik irodai munkára. Cím a kiadóban. 1750

Alkalmazást nyer nő

Keresek
15-re jól főző tiszta meg bízható minden szakácsnét hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés 2-től 4-ig. Cím a kiadóban 1731

Elsőrendű
főlglyfodrász nő vagy férfi is lehet, azonnal felvétetik. Dienes, Szabó Kálmán u. 18. 1740

Középkorú
asszonyt délelőttre felveszek. Hajnal utca 19. üzletben. 1746

Varróleány
felvétetik. Adler szücs, Bathványi u. 2. 1763

Fehérnemű-
varrónőt, bentmunkást azonnalra felveszek. — Gottlieb, Hatvan u. 34. 1761

Munkásleány
mosodai munkára felvétetik. Simonffy 55. 1775

Alkalmazást keres nő

Szoptatást
vállalok. Apafi u. 133. Mihalikné. 1766

Ajánlat

Dózsáné,
Szent Anna 5. található. Mindennemű fehérneműt izlésesen varr. Paplanlepedő 1.50 P, férfi- és nőiing 1.20 P, gépendíj 10 f. Az árakat mindenben még lejjebb szállítottam. X-30-ig.

Tűkrök
gyártása, csiszolást, és fonsorozása Sipkovitsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon: 23—56. 1725

Qarz-
és Zandertornák folyó hó 15-én kezdődnek a „Therapia“ gyógyintézetben. Vezetők: Kiss Aranka és Kultsár Margit tornatanárnők. Jelentkezni lehet egész nap. 1774

Kereslet

Köszmélét,
magas törzsűt, nagy, bő termésűt keresek. Cím a kiadóban. 1743

Elveszett
barna kölyökvizsla. — Megtaláló hozza Timár 17. sz. alá, ahol jutalmat kap. 1769

Eleserélt
ernyőmet szonbaton délután Nagy József szücsüzletben, kérném oda visszaküldeni és a sajtóját elvinni. 1773

Tüzelő anyagok

Téli
fa- és szénszükségletét mielőtt másutt szereznék be, kérjen saját érdekében előbb ajánlatot Prohászka és Társától, Bethlen 44. Telefon 11—61. sz. 27 X.-20-ig.

Ne féljen
a téltől, mert a lehető legolcsóbb napi áron szállítjuk szén- és fa-szükségletét. Elsőrangú belföldi szén, legprímább hasáb és aprított fa kis tételekben is házhoz szállítva kapható. Alföldi Faértékesítő Vállalat, Pestj utca 2. Telefon 31-23. Cégtulajdonos: Ihász Henrik és Grósz József. 658-X-10 706-X-30-ig.

Hangszer

Világmarkás
Koch Korselt pianino eladó. Vár u. 1. Zenedé-épület. 1771

Lakást keres

Különbejárattú
tisztá butorozott szobát keresek Árpád tér közelében. Cím: Börizlet, Árpád tér 27. 1760

Oktatás

Naményi
Gyorsfró és gépiróiskolában tanfolyamkezdés. Államérvényes bizonyítvány. Tandíj mérsékelt. Piac 26-b. Passaga. 777

Németet,
franciát, angolt tanít egyetemj végzettségű okleveles nyelvtanár — Piac u. 49. II. emelet, 1745

Kiadó lakás egy szobás

15-re
egyszobás lakás kiadó. Miklós utca 17. 1734

Kiadó
utcai új lakás, szoba, konyha, spájz, előszoba Nyil utca 49. 1749

Szoba
konyha, kis előszoba éléskamrával kiadó. — Csígekert-utca 11. 1758

Kiadó lakás két szobás

Első emeleti
két szoba (egyik utcái), fürdőszobával, lépcsőházi külön bejárat. Piac u. 75 alatt. Lakásnak vagy irodának november 1-re kiadó. Orvosi rendelőknek különösen alkalmas. Értekezni ugyanott. ügyvédi irodában. 485—V. V

Modern
kétszobás, új lakás kiadó azonnalra is. — Tiszviselőtelep, Forgách u. 5. 1354

Két szoba,
konyha, spajz egész udvarral minden órán kiadó. Dévai utca 13. 1683

Fürdőház
hatperenyire, tűzéraktanya mellett erdőszobás új lakás nagy kerttel. Szigligeti u. 14. 1688

Két szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Simonffy utca 17. Értekezni Percel-cukrászda. 1751

Fürdőház
hatperenyire tűzéraktanya mellett kettő szobás új lakás nagy kerttel kiadó. Szigligeti utca 14. sz. 1688

Két szoba,
előszobás lakás november 1-ére kiadó. Erzsébet 46. 1770

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás
utcai lakás központi fűtéssel a Bikabérlőben novemberre kiadó. 1679

Három
és négyszobás lakás a Hungária palotában kiadó, azonnal elfoglalható. 1765

Háromszobás,
modern lakás kerttel — azonnalra vagy elsejére kiadó. Hatvanucai kert, Diófa u. 17. 1762

Háromszobás,
uccai parkettes modern lakás olcsón kiadó. Hatvan u. 50. 1772

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
november 1-től Csapó ucca 36. szám alatt egy négyszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel. — Értekezni ugyanott a ház mesternél. 989 VV.

Négyszobás
utcai lakás november 1-ére kiadó. Bethlen-u. 41. sz. 1676

Négyszobás
modern lakás központi fűtéssel november elsejére kiadó. Simonffy u. 7. sz. 1756

Azonnalra
kiadó egyetemhez közel Andrassy ut 101. számú szőlős gyümölcsös családi villa, Gazdálkodásra is alkalmas, istálló, kocsiszin, sertés- és baromfiólak, nyári konyha van. Megtekinthető egész nap. 1776

Bátorozott szoba

Különbejárattú
kis szerény butorozott szoba, esetleg butor nélkül is, villanyvilágítással kiadó központtól 12 perc. Domokos Lajos u. 6. Vénkert. 1163

Különbejárattú
butorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. Baross 30. 1695

Kétágyas
csendes, tiszta, utcai szoba kiadó, Péterfyai villamostól 1 perc! Eőt-vös kilenc. 1732

Különbejárattú
csinosan butorozott szoba november 1-re kiadó József kir. herceg u. 11. II. lépcső. 1733

Különbejárattú
utcai butorozott szoba és egy udvari kis szoba kiadó. Csapó utca 94. 1744

Különbejárattú
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Verhőczy u. 14. 1748

Kiadó
szép utcai butorozott szoba egy-két személyre. Jókai utca 8. 1752

Különbejárattú
butorozott szoba, esetleg konyhasználattal, magános házban kiadó. Lehel u. 11. 1757

Különbejárattú
butorozott szoba egy-két személynek kiadó. Simonyi ut 13. 1767

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Tisza-palotában
Rózsautcai volt hentesbolt és egy emeleti irodahelyiség kiadó. 1754

Fűszerüzlet
nagy vevőkörrel fűszer- vagy hentesüzletnek kiadó. Cím: „Fűszer“ jellegére a kiadóba. 1759

Üzlethelyiséget
főterén Csapó uccától Szent Annáig bármelyik oldalon kibérelnek. — Esetleg üzletmegosztás is megfelelő. Cím a kiadóban. 1768

Átadó üzlet, vendéglő

Egy
jömenetelű szatócs üzlet berendezéssel áruval átadó. Cím a kiadóban. 1701

Hentes-
és mészáros üzlet azonnal is kiadó berendezéssel, Mester utca 13. 1501

Gazdasági eszközök

Eladó
karban levő transzport-35 darab használt, jóhordó. Nap u. 4. 1678

Boroshordók
36 darab különböző nagyságúak, jókarban levők eladók. Varga u. 35. sz. 1747

Ingóság eladás

Meldinger-kályha
vaskályha, mosdós üstház, asztalspór, toronyospór eladó. Bethlen u. 1. 1752

Olcso
eladó fényezett rádió szekrény és egy búkfa-asztal, Csapó u. 59. III ajtó. 1691

Egy
félháló, szövetfüggöny, konyhakredenc és többféle butorok eladók. Simonffy 38. 1755

Tizenkét személyes
komplett ezüst evőkészlet alkalmi áron eladó. Megtekinthető Liener műteremben. Csapó u. 1. szám. 1277

Ingósvétele

Fényképezőt,
jó minőségűt, üllő kádat, jó rádiót kéz alatt veszek. Dobozi bérlőház „b“ 1/4. 1741

Padlólinoleumot
vagy palalapot vagy követ azonnal veszek. — Nyugoti 34. 1736

Eladó ház

Eladó
ház több mellékhelyiséggel, 300 négyzetű földdel, ára 1800 P. Tóczóskert Aczél ucca 39. 1395

Busi u. 17.
számú többlakásos nagy telkű bérlőház elköltség miatt eladó. 1735

Földbérlet

Kiadó
Hálápon 23 hold tanyával, Bethlen u. 31. jobb oldal, 3. aité. 1670

Miképpresen
60 hódas tanya azonnal kiadó. Sinay Irén, — Bethlen u. 41. 1675

Eladó állatok

Eladó
3 darab tehén 16 q súlyban. Dr. Gorove László uradalma, Monostorpályi. 1742

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Rt. kiadása.